

Balatonlellén és Budapesten

Konferencia és pódiumvita a postai és távközlési politikáról

A Postás Szakszervezet választmánya, a Magyar Távközlési Szakszervezet intézőbizottsága, a Friedrich Ebert Alapítvány és a Német Postás Szakszervezet közreműködésével, szeptember 5-én és 6-án, a Magyar postai és távközlési politika címmel konferenciát, utána pódiumvitát rendezett Balatonlellén, illetve Budapesten. A postás üdülőben tartott konferencián a két szakszervezet vezetői, valamint a választmány és az intézőbizottság tagjai vettek részt.

A lellei konferencia két német vendégelőadója, *Sonja Marko* és *Renhard Gottart* a postai és a távközlési ágazat fejlődéséről, az európai postai és távközlési politikáról, az ezekkel kapcsolatos német tapasztalatokról tartott előadást. Az előadások témájának az adata az aktualitást, hogy Magyarországon is előtérbe került az Európai Unióhoz való csatlakozás. Erre ennek a két ágazatnak is alaposan fel kell készülni.

Európában a távközlési szolgáltatás piaca jelenleg 160 milliárd dollárt forgalmaz. Ez az ezredfordulóra elérheti a 200 milliárdot. A piacon háromszáz szolgáltató van jelen. A kis cégek, ha megakarnak maradni, két lehetőség között választhatnak: vagy összefognak, vagy csatlakoznak a nagyokhoz.

A postai szolgáltatásokban is nagy változások következtek be. A nemzetközi hálózattal rendelkező posta konkurenciáját a DHL futárszolgálat megjelenése indította el. Ennek példájára számos nemzeti és nemzetközi futár-, illetve expressz-szolgálat jött létre. Ezek már felosztották egymás között a világpiacot. Ma ezek a nagyvállalatok jelentik a legnagyobb konkurenciát a hagyományos postáknak.

Az előadásokban mind a postai, mind a távközlési terü-

leten, nagy teret kapott a privatizáció. Meghosszabbították a függést, hogy ez rendszerint a munkaerő leépítésével jár. A kérdés kézenfekvő:

Hogyan védekezhetnek ez ellen a szakszervezetek? Milyen követelésekkel léphetnek fel a munkavállalókkal szemben?

Követelhetik átképzési programok kidolgozását, amelyek után piacépes területekre lehet irányítani a munkaerőt. Kérhetik a korengedményes nyugdíjat vagy az előnyugdíjazást. Kiharcolhatják a szociális megőrzés biztonságát.

Az előadások, majd az azokat követő vita után a Postás Szakszervezet és a Matász közös álláspontját vitatták

és határozatot fogadtak el.

A konferencia másnap, pénteken délelőtt Budapesten, a Postás Szakszervezet Cházár András utcai központjának színháztermében pódiumvitával folytatódott. Ezen a szakszervezeti testületeken és a tisztségviselőkön kívül meghívott vendégek is jelen voltak. A vitát *Bálint Attila*, az MSZOSZ ügyvivője vezette. Résztvevők: *Doros Béla*, a Magyar Posta Rt. elnök-vezérigazgatója, *dr. Pásztor Tamás*, a Matáv Rt. vezérigazgató-helyettese, *Mundruczó Kornél*, a

lésben lejátszódó gyors technológiai fejlődés azt eredményezi, hogy a gazdaság és a politika legtöbb esetben csak a technikailag megvalósítható és nyereséget hozó szempontokat tartja szem előtt. A szakemberek azonban úgy vélik, hogy a kommunikációs ágazatnak ez a „műszaki forradalma” a munka világában is strukturális változásokat eredményez. Ezért a szakszervezeteknek aktívabban kell beavatkozniuk a folyamatok alakulásába.

A konferenciáról szólva elmondta, hogy ez folytatása volt annak az együttműködésnek, amely a magyar és a német postai és távközlési szakszervezetek között az elmúlt években kialakult. Egy évvel ezelőtt, ugyancsak Balatonlellén, német szakszervezeti vezetők tartottak előadást az üzemi tanácsok működéséről és a privatizációról. Most a postai és a távközlési politika szerepelt a konferencia napirendjén.

– Szeretnénk, ha az érdekvéköpiseleteknek e témakörhöz kapcsolódó állásfoglalását – melyet a konferencia részvevői tegnap dolgoztak ki és mint határozatot fogadtak el – most itt szélesebb körben, szakértőkkel, a postai és a távközlési ágazat vezetőivel megvitánánk – fejezte be a pódiumvita megnyitóját Rainer Girndt.

Még mielőtt a meghívott vendégek szót kaptak, *Sztahura Lászlóné*, a Postás Szakszervezet választmányának tagja, a miskolci területi szakszervezeti bizottság titkára beszélt a lellei konferencián el-

(Folytatás a 3. oldalon.)

125 éves a magyar bélyegkiadás

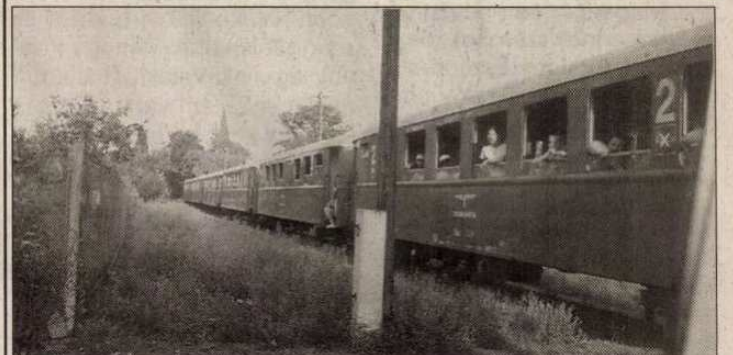

A milécentenárium programjaiba illeszkedve „1100 év bélyegképek” címmel kiállítás nyílt a Budai Várban, melyet *Lotz Károly* miniszter nyitott meg.

A rendkívül gazdag és változatos anyag egyben tisztelgés a 125 éves magyar bélyegkiadás előtt is.

Csak a forralt bor hiányzott (2. oldal)

Természetbarátok Debrecenben (8. oldal)

Verseny a Hírker Kupáért (2. oldal)

Egerben jártunk (4. oldal)

Huszonöt éve történt

Közelmúltunk történelme

25 évvel ezelőtt, 1971-ben tartották a Cházár András u. 13. alatt a Postások Szakszervezetének székházában, 260 kongresszusi küldött jelenlétében a Postások Szakszervezetének IX. kongresszusát.

25 év nagy idő! Ezalatt felnöttek lettek azok a picik, kiknek névadó ünnepségeiről a 25 évvel ezelőtt megjelent postás újságok tudósítottak. A néhai Besenyei Miklós főtítkára is kevesen emlékeznek már. Vajon a IX. kongresszus résztvevői közül hányan emlékeznek a kongresszus hangulatára, beszámolójára, hozzászólóira és elfogadott határozataira? Idézzük fel a múltat, lássuk, mi volt az a három legfontosabb témakör, mellyel a kongresszus foglalkozott, s melyekről jövőbeni terveit megfogalmazta:

„A technikai fejlesztés szükségképpen magával hozza a postás dolgozók munkakörülményeinek nagyfokú javítását. A tervbe vett gépesítés és automatizáció, a gépjárművek használatának kiterjesztése nagyon sok fizikai munkát fog

kiküszöbölni mind a postaforralmi, mind a hálózatépítő és -fenntartó szolgálatban.

Nagy gondot jelent azonban a munkahelyek korszerűsítése. A kis postahivatalok nagyobb része rossz, néhol életveszélyes állapotú bérleményben működik. Ezek felszámolására a posta eddig is nagy erőfeszítéseket tett, s ezt a programot anyagi lehetőségeihez mérten továbbra is folytatni kívánja. Az új lakásügyi rendelkezések értelmében azonban szinte egyik napról a másikra meg kellene vásárolnunk a bérleményeket, vagy új házakat kellene valamennyi helyett építenünk, ami természetesen meghaladja a posta erőforrásait.” A munkakörülmények javításánál felmerült a munkaidő problémája is. „Mindenképpen szűkíteniünk kell a szolgáltatások indokolatlan széles körét. Elsősorban a kishivatalok munkaszüneti napokon való nyitva tartásáról van szó. A szombat délutáni és vasárnap délelőtti nyitva tartás megszüntetésével a posta dolgozói részére pihenőnap biztosítását

javasoljuk. A kongresszus határozata ennek a javaslatnak a megvalósítását célként is kitűzte.” Amint azt a mai postahivatali nyitva tartás is bizonyítja a javaslat megvalósult és azóta is érvényben van.

A kongresszus másik fontos kérdése a béremelés volt: „A központi vezetőség állásfoglalása szerint elsősorban a végrehajtó szolgálat dolgozóinak bérét kell emelni, midenekelőtt a felvételi, kézbesítői és külterületi kezelői szolgálatot ellátók béreinek nagyobb arányú növelésére van szükség. Továbbra is megmaradnak a rangok és szakcsoportok, az automatikus előlépés lehetőségei, az eddiginél nagyobb bérnövekedéssel. Nagyobb mértékben veszi figyelembe az új bérrendszer a szakképzettséget is. Ezzel megoldódik a törzsgárda anyagi megbecsülése is.” Ma – tudomásom szerint – nincsenek postai rangok és szakcsoportok.

A munkakörülmények javítása a munka és a postán munkával töltött évek kellő anyagi megbecsülése mellett

még foglalkozott a kongresszus a postának és a postás dolgozóknak nagyobb erkölcsi megbecsülésével. Több küldött kifogásolta, „hogy a postás és a posta becsületes dolgozóit igazságtalan, bántó bírálatokkal illetik éppen a postások által terjesztett sajtó, valamint a posta által üzemeltetett tömegkommunikációs eszközök útján”.

A IX. kongresszuson részt vevő Horn Dezső, vezérigazgató felszólalásában hangsúlyozta, „hogy a közvéleményt azzal tudjuk a legnagyobb mértékben a kedvező irányba befolyásolni, ha kulturált szolgáltatásokat nyújtunk igénybevevőinknek, mellőzzük kezelésünk-ből a feleket feleslegesen bosszantó bürokráciát, egyáltalán igyekszünk magatartásunkkal a közönség közelébe férközni”. A posta, a postások munkája – mivel a nagyközönség előtt zajlott és zajlik – mindig reflektorfényben van és az ügyfelekkel való udvariasságról ma sem szabad megfeledkezni.

Rákóczi Margit

Verseny a Hírker Kupáért

Úr Isten! Úr Isten! U-U-U-Úr Isten. Hát ez fantasztikus. Hát ilyen nincs, hát ilyen nincs, hát ilyen nincs és mégis van. Ennek a híres-hirhede, népszerűvé lett riporter-zenési kitálációnak a dallamai – mit dallamai?! – zajfektusai fogadtak a Postás SE sokat megélt sporttelepén. Lajos, az örökutya 9 évének minden bölcsességével hallgatta egy ideig e zajt, aztán behúzza fülét-farkát, elmenekült Dömötör Sándorhoz, a nyolcszoros Stéher kerékpárverseny bajnokhoz. Ő megvakarta Lajos fülét, igyekezett megnyugtatni, de nemigen lehetett, mert a szegény pára körül mindenféle kétlábú lény szaladgált, rohangált, sürgött-forgott, ide-oda hullámozott.

Augusztus utolsó napja kicsit borongós, felhős volt, lógott az eső lába. S néha-néha elérte az I. Hírker Kupa közel 300 résztvevőjét. Mert elküldte

kig. Közben a mindenfajta logójú fiúk és lányok fociselejtezői zajlottak. Csak szegény Tegzes Erika és Csepregi Zsuzsa járt pórul. A Pannonhír hírlapos ügyintézői szerencsétlenül félreléptek és megcsúsztak. Lejött a glazúr a lábukról. Dömötör Sándor Lajos kutya

Olyan gyorsan telt az idő, hogy szinte észre se vettem, leszállt az este. A csapatok fáradtan beballagtak a fleckenszobákba és a test után a szellemet fárasztották, no meg egymást. A kulturális vetélkedőn a versenyzőknek fantasztikusan nehéz dolguk volt, modern huszadik századi zörejeket kellett felismerniük: többek között a rakéta, a hajókürt, a sűgárhajtású gép hangját. Aztán ki kellett találniuk különböző országok zenéjét. Ez is hihetetlenül nagy szellemi erőfeszítést kívánt. Például a magyar zenét megkülönböztetni a dél-amerikaiétól. Aztán kérdéseket kaptak feltalálóról és találmányairól. S mivel szinte mindannyian a posta köpönyegéből bújtunk ki, illet megmondani, melyik volt az első ország, ahol levelet adtak fel, mibe került egy levél továbbítása. Magam is megdöbbentem a válasz hallatán. Mátyas korában, 14 ló árba. Most igazából nem panaszkodhatunk, ennél sokkal olcsóbb egy levél feladása.

A második nap reggel folytatódott a küzdelem, eldőlt minden sportágban, ki a legjobb. S az időjárás, ami eddig kegyes volt hozzánk, ennyi jó láttán elveszítette türelmét és az ügyességi verseny végén zuhanyt zúdított ránk. Az eredményhirdetés végén megkérdeztem Kálmán Sándort, mi a véleménye a vetélkedőről. Azt válaszolta, szép volt, kellene az ilyen versenyek, hogy ne csak a munkában legyenek együtt a hírkerekek, s hozzátette, alig várja a következő vetél-

képviselőjét minden hírkér az ország csaknem minden részéről, hogy összemérjék erejüket női és férfi fociban, pingpongban, teniszben, tekében, kultúrában.

– Magam, én kivénhedt sportsmannek számítottam, de elfogott az izgalom. Eszembe jutottak a valamikori nagy pingpongszakták, amikkel húsz évig fárasztottam és éltettem magam.

Aztán elcsendesedett a zene, Lajos kutya és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés szervező csapata, Morvai Tibor, Petik András és társaik összeretelték a versenyzőket. Veres Benjámint, az NHE igazgatóját, aki máskor nem megy szomszédba szóért, most szófukar volt. Tudta, hogy itt a tetteknek kell beszélniük. Itt a sport területén nincs mese, a jobbik győz. Ez szinte az egyetlen világ, ahol a duma nem számít.

Hagyományteremtésről, sportszeretetről, az együttléti hasznosságáról, az olimpiai szellemről beszélt oly egyszerűen, hogy még én is megértettem.

A verseny az NHE ötlete volt. Ki tudja hány napot kínlódtak, míg megszervezték kollegáknak a szállást, a büfét, a gulyásagyút, beszerezték a lemezlovas Molnár Gábort és nem utolsósorban a szponzorokat, akik természetesen nem győztek köszönetet mondani a megtiszteltetéstől, hogy versenydíjakkal és anyagiakkal hozzájárulhattak a „hát ilyen nincs, hát ilyen mégis van”-hoz. A sportbanzój költsége ugyanis több mint félmillióra rúgott, de megérte.

A rövid, de velős beszéd után szétspriccelt a tömeg, már csak az árválkódó kupák, a szervezők és a büfés, no meg a lemezlovas maradt a központi épület előtt. A három pingpongszaktálnál a nők vadul csépeltek egymást, még szerencse, hogy köztük volt az asztal. Délutánig eljutottak a döntő-

felügyelete alatt ellátta és beköszölte a horzsolásokat.

A kis malőr ellenére tényleg fantasztikus jó volt ez a banzój. Dübörgött a zene, nehogy gondolkodni tudjunk, a Pannonhíresek villányi oportót és rizlinget kínáltak, nehogy józanok legyünk. Valaki azt állította mellettem, ez valami hátsó szándék volt, hogy így leitatva a konkurensokat, könnyebben nyerhessenek. De ez nem valószínű, mert alig fogyott az ital, úgy tűnt, végre felnőtt egy józan nemzedék. Az épület mellett kormos üstben rotyogott a babgulyás. Hú miccsoda nagy zaba lesz itt! Kellott is,

mert a pályákon fogyott az energia, ki tudja hány joulet használtak fel, ezzel újsággyeket lehetett volna elmozdítani.

Néztem a feliratokat. Ebben a Pannonhír volt a bajnok. Íme igriceik rigmusai: „Ez lesz a legjobb hír, győzni fog a Pannonhír” „Tenisz, teke és foci menők vagytok ebben ti, hajrá, hajrá Pannonhír”.

Hirtelen az általános zajból üvöltés ütötte meg a fületem. Meszlényi Ferenc, a Hírker szbtitkára üvöltött, pedig a mellett álló Kálmán Sándor, a Hírker igazgatója nem is bántotta. Úgy üvöltött a Feri, mintha vérre, akarom mondani bérre ment volna a dolog. A Hírker csapatát buzdították együtt. Ritka pillanat, a munkaadó és a munkavállaló egyetértett valamiben.

kedőt, no meg azt, hogy szeretnének egy helyezettel jobbak lenni. Ugyanis az összesített pontversenyben a Hírker második lett. Az ázott, ám de lelkes társaságnak Veres Benjámint köszönte meg a részvételt, s aztán hozzátette: „ez jó mulatság, férfimunka volt, jövőre találkozunk Szegeden”. Aztán rázendített Mister President: „ma éjjel egy hatalmas buli lesz nálunk, fergetes, totális ájulás”.

A Hírker Kupa végeredménye:

- I. NHE 83 pont
 - II. Hírker Rt. 75 pont
 - III-IV. Pannonhír és Rábahír Rt. 71 pont
 - V. Buvihír Rt. 54 pont
 - VI. Délhír Rt. 49 pont
 - VII. Ronahír Rt. 39 pont
 - VIII. Északhír Rt. 35 pont
- Udvarhelyi András

Csak a forralt bor hiányzott

Mármint a Hírkerengő '96 szeptemberi rendezvényén, melyet szeptember 7-én rendeztek – immár hagyományosan – a római-parti Postás Üdülőben. S hogy mi ebben a hagyomány?

Többek között az, hogy nem először, s a korábbiakhoz hasonlóan idén is valami elképesztően pocskék idő fogadta a résztvevőket.

Node mit számított ez, amikor délidőben csodálatos gulyáslevest lehetett kanalazni, lehetett vetélkedni, s a Los Angelitos, majd a Royal együttes zenéjére táncra perdülni – közte Ihos József, illetve Péntek Ágnes (nade szombaton?) műsorát hallgatni, s a szépszámmú gyereksereget jóra inteni.

Igazi családi ünnep volt, s van egy olyan sanda gyanúm, hogy Kutos Ferenc üt-elnök és Meszlényi Ferenc tszb-titkár már vasárnap hajnalban azon törte a fejét, hogy mit találjanak ki jövőre. Kálmán Sándor, a Budapesti Hírlapkereskedelmi Részvénytársaság ügyvezető igazgatója pedig azt, hogy mennyi forintocskát ad majd '97-ben újfent, s ebből mennyi különíthető el az égi áldást irányító szenteknek ilyen randa idő megakadályozására.

Természetesen áfa nélkül, mert végül is ilyen jó bulit még a föntiek is jó szemmel néznek, sőt talán még tapsolnak is a szervezőknek.

– VÁ –

Konferencia és pódiumvita a postai és távközlési politikáról

(Folytatás az 1. oldalról.)

hangzott, szerinte nagyon sok hasznos ismeret adó előadásokról. Különösen fontosnak tartja a két szakszervezet közös állásfoglalását. Mondanivalóját a következőkkel fejezte be:

– *Mi úgy gondoljuk, hogy csak a kollektív szerződés és érdemi szociális partneri viszony garantálhatja a tartós munkabékét.*

A pódiumon helyet foglaló vezetők a vitában egymás után fejtették ki véleményüket a konferencián szerepelt témáról és a két szakszervezet közös határozatáról. Mondanivalójuk lényegét az elhangzottak sorrendjében adjuk közre.

Kardos Lajos:

– Örömmel tapasztalom, hogy a postai és a távközlési politikával ilyen elmélyülten foglalkoztak. Meggyőződésem, hogy ez, a mai vitával záruló konferencia sok, eddig vitatott kérdésben segít megtalálni a közös nevezőt.

Dr. Tóth Judit:

– Nagyon vonzó számomra az, ahogy a szakszervezetek elkötelezték magukat a magas minőségi színvonalú szolgáltatások biztosítása mellett. Ebből arra következtek, hogy a szakszervezeti mozgalomba tömörült munkavállalók is tisztában vannak vele: nekik is el kell követni mindent azért, hogy az ügyfelek magas színvonalú

szolgáltatást kapjanak. A postai szabályozásnak és az üzemeltetésnek is ez a célja. Ezért dolgozunk valamennyien.

hogy ennek megakadályozására védekezésre van szükség. Elsősorban azért, hogy a közös Európába belépő, gyengén fejlett tagországokat ne falják fel a nagyhalak. *Utólagos esélyt kellene teremteni.*

A határozathoz az elnök-vezérigazgatóknak is voltak megfontolandó javaslatai, majd a magánvéleményét fejtette ki a postai szolgáltatásokról.

– Arra nincs garancia, hogy csak állami postai szolgáltató tud egy egész országra kiterjedő szolgáltatást biztosítani. Egyszerűen azért, mert ebben nem az állami tulajdonosság a lényeg, hanem az, amit a határozatban is helyesen fogalmaztak meg. Az elérhető alapszolgáltatásokat mindenki számára biztosítani kell. A Magyar Posta olyan vállalat, amelynek a szolgáltatásaihoz minden állampolgár egyenlő eséllyel hozzáfér. Nekünk azon kell munkálkodni: *hogyan lehet a postát gazdaságosan üzemeltetni. Alapállásunk: bővíteni az aktivitási skálát és új szolgáltatásokat kell keresni.*

Bercsényi László:

– Örömmel tölt el, hogy a postai és a távközlési politikáról olyan időben rendeztek vitát, amikor a kormány hírközlés-politikája – amely magában foglalja a posta és a távközlési ágazat politikáját – még a társadalmi vita időszakában van. A vitaanyagot, a KHVM útmutatásá-

múlva, mint napjainkban, tek birtokában, a különböző fórumokon bátran képviseljük minőségére az ágazatban is álláspontunkat.

Mundruczó Kornél a pódiumvita zárszavában hangsúlyozta, hogy a kétnapos rendezvény elérte célját. A résztvevők, a két szakszervezet tisztviselői olyan kérdésekkel ismerkedtek meg, amelyek birtokában, az Európai Unióhoz

Szalai József:

– A konferencia határozata fontos dokumentum a szakszervezetek számára. Alapul szolgál arra, hogy segítse a tisztviselők munkáját. Segítsen abban, hogy az ismer-

umvita zárszavában hangsúlyozta, hogy a kétnapos rendezvény elérte célját. A résztvevők, a két szakszervezet tisztviselői olyan kérdésekkel ismerkedtek meg, amelyek birtokában, az Európai Unióhoz

A Postás Szakszervezet és a Magyar Távközlési Ágazati Szakszervezet

HATÁROZATA

Megerősíti és fontosnak tartja a magyar kormány Európai Unióhoz történő csatlakozás ügyében tett erőfeszítéseit és az ennek érdekében kifejtett jogharmonizációs törekvéseit.

Nem támogatja a postai szolgáltatások teljes liberalizálását, a távközlés területén a piac korlátlan felparcellizálását.

Ugy véli a postai szolgáltatások úgy biztosíthatók, ha egy szolgáltató számára tartják fenn vagy teremtik meg a jó és a rossz piac keresztfinanszírozás kényszerével a gazdaságos működés feltételeit. Az ilyen kétségtelen monopolhelyzet erős minőségi követelményt támaszt a szolgáltató felé fogyasztói érdekből. Csak az állami postai szolgáltató tud az egész országra kiterjedő, magas színvonalú, megfizethető általános postai szolgáltatásokról gondoskodni.

Célja, hogy országos szinten, ideértve a vidéki, illetve periférikus területeket is, a lakosság és a gazdaság egész területét lefedő, korszerű és megfizethető postai és távközlési szolgáltatásokkal való ellátását biztosítsa.

Ajánlja, hogy alkotmányban kerüljön rögzítésre: a posta és a távközlés területén a korszerű alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés joga az állampolgárok részére.

Hangsúlyozza a piac és a piaci szabályozók szerepét, a tisztességes verseny, a minőségi szolgáltatások fontosságát. Fontosnak tartja a fenntartott szolgáltatások szükségességét a nemzeti postai szolgáltató részére annak érdekében, hogy pénzügyileg életképes legyen és eleget tudjon tenni általános kötelezettségeinek, világosan meg kell határozni a fenntartott szolgáltatások körét.

Fontosnak tartja a távközlési szolgáltatások piacán a verseny szabályozását úgy, hogy a hazai társaságok a nemzetközi vállalatsovétségek egyenrangú partnereiként jelenhessenek meg.

Kijelentik, hogy elkötelezték a magas minőségi színvonalú általános szolgáltatások biztosítása mellett, és pedig azonos díjakért, a különböző helyeken élő szolgáltatásokat igénybe vevők hasznára.

Támogatja, a postai és távközlési szolgáltatókat, hogy állandóan bővítsék az általuk kínált szolgáltatások választékát és keressenek egyre újabb tevékenységi területeket munkahelyek megtartása és újabb foglalkoztatási lehetőségek megteremtése érdekében.

Igényli, hogy a posta és a távközlés területén végbeműnő szervezeti átalakítás során törekedni kell a munkahelyek megőrzésére, bővítésére, valamint a munkabérek, alkalmazási feltételek és egyéb munkakörülmények megőrzésére. Mindezeknek a szakszervezetekkel kötött megállapodásban való rögzítését.

Kiemelt fontosságú az emberi erőforrások minősége, a folyamatos szakképzés a munkaadók részéről, valamint a dolgozók önképzése. A képzett munkaerő megőrzése, a postai és távközlési alkalmazottak bérének munka- és szociális körülményeinek megfelelő szintű biztosítása. A postai alkalmazottak bérének olyannak kell lenniük, hogy azok állják a versenyt a hasonló ágazatban lévő bérekkel.

Fontosnak tartjuk, a dolgozók széles körét érintő kérdésekben a postai és távközlési szolgáltatókkal való folyamatos konzultációt, ennek keretében szabályozott viszonyra törekedünk.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk, hogy érvényes kollektív szerződéssel rendelkezünk.

Biztosítani kell, hogy a távközlés és az informatika területén mielőbb létrejöjjön az ágazatra érvényes keret kollektív szerződés.

Balatonlelle, 1996. szeptember 5.

való csatlakozást illetően, jobban ki tudják alakítani a szakszervezet állásfoglalását. Annál is inkább, mivel a teljes liberalizálásban az Európai Közösség is megosztott. A teljes liberalizációs elképzeléseket a konferencián elfogadott határozat is elutasítja, és előtérbe helyezi az állam közszolgáltatások iránti felelősségét. A postai és a távközlési szolgáltatásokat igénybevevők érdekében pedig kifejezésre juttatta, hogy azok mindenki számára elérhető, az alap- és a fenntartott szolgáltatásokban azonosnak legyenek.

A két szakszervezet szorgalmazza és támogatja azokat a

szakmai elképzeléseket, amelyek újabb szolgáltatások bevezetésével látnak lehetőséget a munkahelyek megtartására. Fontosnak tartják a munkaadók részéről kezdeményezett szakmai képzés színvonalának a javítását is. Ugyanakkor felhívják a munkavállalók figyelmét: fordítsanak nagyobb gondot az önképzésre.

Az elnök végezetül köszönetet mondott a német posta képviselőinek, a posta és a távközlés, valamint a KHVM képviselőinek, hogy a konferencián és a pódiumvitában részt vettek is véleményt mondtak napjaink időszerű kérdéseiről.

Visi Ferenc

Évnyitó a Gervay Mihály Posta- és Bankforgalmi szakközépiskolában

Augusztus utolsó napján, ahogy azt megszoktuk az utóbbi években, ünnepélyes tanévnyitóra gyűltek össze a középiskolák diákjai.

Így volt ez az 1954-ben miniszteri rendelettel „a postaforgalmi tiszt munkaeörök utánpótlásának biztosítására” létrehozott postaforgalmi szakközépiskolában az idei tanév kezdetén.

Az 1996/97-es tanévnyitó ünnepség Budapesten eltért a többi iskolától, mert itt az öreg falak között szobor- és zászlóavatással, valamint névfelvételei ünnepséggel egybekötött tanévnyitóra került sor. Ez a tanévnyitó nemcsak az első osztályosok részére hozott újat, hanem az iskolától búcsúzó, érettségi előtt álló negyedik osztályosoknak is. Ettől a tanévnyitól a szakközépiskola nevet kapott. A hajdani Postaforgalmi technikum, majd Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola, melyet postás körökben csak „Irány!”-nak neveztek – az utca neve után ahol áll –, az 1996-os tanévtől felvette a Gervay Mihály Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola nevet. Nem alaptalan feltételezések szerint hamarosan az itt végzett hallgatók „Gervais diák”-nak fogják magukat, illetve mások őket nevezni.

Gervay Mihály nevét az utóbbi években gyakran emlegettük e lap hasábjain is. 1994 decemberében, születésének 175. évfordulóján kiállítás nyílt a Postamúzeumban. 1996. április 15-én a Posta és Távközlési Múzeumi Alapítvány és a Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola által közösen rendezett Gervay Mihály-emléknap eseményeiről tudósítottunk.

Azt gondolná az olvasó, hogy ennyi megemlékezés után már semmi újat nem lehet Gervay Mihályról mondani.

Erre cáfolt rá a szakközépiskola Molnár Gyuláné igazgató-helyettes vezette irodalmi színpada, azzal a tanárnő által írt kedves jelenettel, amelyben Gervay korabeli jelmezbe öltözve a diákok egy-egy pohár „pezsgő” mellett visszaemlékeztek Mihály bácsira, az emberre, a postásra. És tudott Gervay Mihályról meg újat mondani az ünnepséget megnyitó Kovács Gergelyné, a Posta és Távközlési Múzeumi Alapítvány ügyvezető igazgatója,

valamint a Domonkos szobrászművész készítette Gervay Mihály réz domborművét megkoszorúzó Kozák László, a Magyar Posta Rt. küldeményforgalmi üzletigazgatója is.

Akkor, amikor Balás Kristóf igazgató átadta a diákoknak az új iskolázásút, véget ért az iskola névfelvételei ünnepélye, de nem ért véget a Gervay Mihályra való emlékezések sora.

Mert Gervay neve nemcsak az általa aláírt rendeletekben, utasításokban és Demény Károly róla írt életrajzában maradt fenn számunkra. Ennek igazolására álljon itt egy általunk eddig kevésbé ismert Gervay-arc is: mégpedig az a postafőigazgató, kinek humora is volt, s kire dr. Hargitai Tihamér 1938-ban így emlékezett vissza:

„Gervay, a legelső magyar postafőigazgató sétál a Sándor utcában és látja, hogy egy konfliktusos szörnnyen ütlegeli a lovát, amitől a ló még jobban megvadul.

Gervay ezt nem tudja nézni, odakiált:

– Na, na! Csendesebben! Elvégre az okosabb enged.

A kocsis dühösen kiált vissza a bakról:

– Semmi köze hozzá! Mit avatkozok én a dolgomba?

Gervay mosolyogva szól vissza:

– Hiszen nem magának szóltam, hanem a lovának!”

A másik történet, ami elképzelhető, hogy valóban meg is történt, a következőképpen zajlott le:

„Egy postaigazgató (a neve maradjon titok), egy nyáron megkérte Gervay főigazgatót, hogy szabadidejének negyedik napján telegrafálja őt haza Balatonfüredről családjá köréből, mert szeretne valamilyen címen néhány napot Pesten tölteni.

A postaigazgató a negyedik nap reggelén izgatottan járt-kelt, s várta a beígért telegrammot.

Estefelé meg is jött a távirat, de igazgatónk kétségbeesetten olvasta el, mert ez állt benne: »Nem kell Pestre jönnie. Töltse csak el az egész szabadidőjét Füreden a családjá körében. Gervay.«

Íme a másik Gervay Mihály, s ki tudja, talán van még egy vagy több általunk nem ismert „Gervay Mihály” is. A „gervais diákok” már keresik...

Rákóczi Margit

val, ismert szakemberek állították össze. Úgy tudom, hogy ezt a vitaanyagot már az érdekvédelmi szervezetek is megkapták. A minisztériumnak az a célja, hogy még az ősszel a kormány, majd annak jóváhagyása után a parlament elé kerüljön az anyag, amely tízéves időszakot foglal magában. Gyakorlatilag a kétezer-ötig terjedő időszakra szól. Hosszabb távra azért nem lehet tervezni, mert ez az ágazat nagyon gyorsan fejlődik.

Pásztor Tamás:

– A kérdés az, hogy verseny, piac, liberalizálás. Amikor erről beszélünk, nem azonosítunk be terminológiákat. A távközlés világszerte a liberalizáció felé halad. Csak az nem ismert, hogy mikor és hogyan? A hírközlési politika meghatározott időtartamra szól. Nemcsak azt kalkulálja be, hogy a világban mi történik, hanem azt is: *milyen az ország fejlettsége, a távközlési szolgáltatások felvevőképessége.* Ennek a kérdéskörnek ez a fő dilemmája. A liberalizáció Magyarországon is bekövetkezik a távközlésben. A Matáv-nak erre a kizárólagos időszak 2001. december 31-ig tart. Hogy azután milyen módon folytatódik a liberalizáció, abban a hírközlési politikának és az állami szabályozásnak is jelentős szerepe lesz.

Mindenkinek valójában kell látni: a telekommunikációban a technikai-technológiai váltás olyan gyors, hogy egészen más élmunkát igényel öt év

Látogatóban az egri 1. számú postánál

Eger városának sok nevezetessége közül egyet – biztos állíthatom – csak az autósok ismernek. Ez pedig az, hogy rengeteg az egyirányú utca, s ha valahova igyekszel, biztos lehetsz benne, hogy a tiéd pont ellenkező oldalról járható. Így aztán jó 20 perc telt el, mire kényeszerű városnézés után – mellesleg nagyon szeretem a várost, igaz ennek van némi érzelmi alapja is – sikerült az 1. sz. posta közelébe kerülnöm. De hát minden jó, ha a vége jó – tartja a mondás – s végre leülhettem a nemrég kinevezett új vezető, Lefler Ferenc kellemes és barátságos szobájában.

– Helyettesből lettél hivatalvezető – ha jól tudom – pályázat útján. Hány éve dolgozol a hivatalban?

– 1991. július 1-jétől.
– Akkor igencsak friss, ropogós ember vagy itt...

– Csak Eger 1. életében, mert amióta dolgozom mindig a postánál dolgoztam, és ez 1964-ben kezdődött, méghozzá a Postaformalmi Szakközépiskola elvégzése után. Rovatolóként kezdtem, de mi voltunk az a korosztály, akit egyből berántottak 18 évesen katonának. Így aztán mielőtt belerázódhattam volna a postai munkába, már máshol találtam magam.

– Ez kemény két évet jelentett akkortájt...

– Többet, pontosan 27 hónapot, mert határőr voltam.

– Különben egri születésű vagy?

– Nem aldebrői, de érdekes, igen sok postás került ki onnan. Itt az 1-ben sem egyedül vagyok, de a miskolci igazgatóság területén is sok aldebrői postás található.

– A határorség után mi történt?

Lefler Ferenc

– Sok-sok vonatkozás, például Hatvanban is dolgoztam és azután 1967-ben rendszeres helyettes lettem Eger 1-ben egészen '73-ig. E révén alaposan megismerhettem Heves megyét – különben motorkerékpárral jártam –, de Borsod megyét is, mert akkor még híre-hamva sem volt a körzeti postáknak. '73 januárjában aztán megkeresett Komodý Miklós bácsi és az ő ajánlására távközlési biztos lettem. Ismered őt egyébként?

– Jó kérdés. Persze hogy ismerem, rendszeres szerzője lapunknak, s ráadásul büszke is vagyok barátságára, s életem talán legfinomabb bográcsban főzött pástorételéből is ettem csodálatos mályi kiskertjében, s hogy a felesége milyen fenséges pogácsát tud sütni... De hát ez egy másik történet, s egyelőre maradjunk Egernél.

– Mielőtt erről beszélne, el kell mondjam, hogy a korábbi évek munkavégzése nemcsak azért voltak jók, mert nagyon sokféle postai tevékenységet ismertem meg, hanem azért is, mert megismerhettem a terület minden apró, cseprő gondját is. Magyarul a hétköznapiak, és ez nagyon fontosnak tartom.

– Azt hiszen, tökéletesen igazad van. Tehát mióta vagy hivatalvezető?

– Szeptember 1-jétől.
– Gondolom azért volt némi sejtésed, hogy te leszel az új vezető. Vagy ha nem, azért többször megfordult a fejedben, mit csinálnál másképpen mint elődöd.

– Eger 1-es helyzetét valóban volt alkalmam megismerni, s memrem remélni, hogy jól látom, mit kell változtatni. Ami pedig eddig jól működött, azt csak szinten kell tartani, továbbvinni. A szervezeten viszont mindenféleképpen muszáj módosítani, finomítani, mert egy olyan kialakult gyakorlat volt, hogy egy nagy postaosztály – felvevőket, pénztárosokat, kézbesítőket, járatosokat, levélfeldolgozókat magában foglaló – rend-

szeren változtatni kell. Ez egy darabig pontosan a vezetőváltás miatt húzódtott, s most már ennek változtatása, kialakítása rám, illetve vezető kollégáimra hárul. Hozzáteszem, mi nem tudunk olyan alrendszerre létrehozni, amely a vezérgazgatóságon van; illetve az igazgatóságokon kialakult. Ezt még egy nagy körzetű posta sem tudja úgy csoportosítani mint a felső szintű igazgatóság. Például hogyan tudnánk mi külön banki pénzforgalmi osztályt vagy csoportot létrehozni? Mellesleg nagyon sok átfedés van, és ezt mi nem tudjuk részleteire szételteni.

– Valami azért változik majd.

– Természetesen igen, de lényeges; mi és én nem akarunk semmiféle nagy átszervezést. Előszörban azt tervezzük, hogy megpróbáljuk az azonos tevékenységet végző osztályokat, csoportokat egymás mellé illeszteni, hogy a fő irányelveknek megfeleljenek. Függetlenül attól, hogy ha kialakítunk egy felvételi osztályt, oda bedolgozók majd a küldeményforgalmi ágazat is. Pontosán úgy, mint egy kispostánál. Egy „egyszemélyes” postást nem nagyon izgat, hogy mi történik fölötté a magasabb szintű üzletágaknál, neki mindennek eleget kell tenni. S ez: önnön érdeke is.

– Új vezető, s ha jól tudom lassan napirendre kerül egy felújítás is. A falakat nyilván nem lehet se ki, se arébb tolni. Mennyi befolyásod lesz, vagy van ennek kialakításában?

– Te magad is látod, hogy a földszinten milyen szűken vagyunk, s ott sajnos bővítési lehetőség nincs, mármint ott, ahol az ügyfélforgalom zajlik. Nekünk meg kell békélni azzal a tuddal, hogy itt vagyunk bent a belvárosban körbeépítve, s terjeszkedni nem tudunk tenni a földelgázók munkakörülményeinek javításában.

– Igazán nem akarok élcelődni, de ha te, illetve az igazán nem nehezsúlyú Farkasné végigmegy a szobában, reng a padló. Vezetői kinevezésed meddig szól?

– Ez azért van, mert a padló alatt acéláthidalók vannak és ez egy természetes mozgás. A munkaszerveződésem különben egy évre szól. S függetlenül attól, hogy meddig leszek vezető, én bízom a postában még akkor is, ha egyre-másra születnek új vállalkozások, melyek kemény kihívást jelentenek.

– Apropos kihívás. Volt itt egy „Sasfiók” nevű vállalkozás, mondhatnám úgy is, versenytárs, s kialakult egy elég durva versenyszellem, melynek bírósági határozat vetett véget. Hozzáteszem, nem a posta lett a nyerő...

– Sajnos ez sokat ártott presztízsünknek, de ez annak is tulajdonítható be, hogy az akkori államvezetés nem nagyon érezte magáénak a postát.

– Mondhatom azt, hogy ez egy nagyon jó kettősség volt?

– Igen.
– Ez most megszűnik, bár nem hiszem, hogy ez úgy történik majd, hogy utánam az özönvíz. Hány tagod van?

– 300, s ez százalékosan 84 százalék.

– Kilépők?

– Nem állt ki mellette?
 – Te mondtad. Mostanra viszont változott a helyzet és egyértelműen állami cég vagyunk.

– Csak azért, hogy történt más is? Egyáltalán él még ez a cég?

– El, de a jelenlegi postatörvény szerint nincs joga kimazsoláznia a jó pénzt hozó dolgokat, arra pedig nincs ereje, hogy egy egész régiót felvállaljon.

– Marad tehát a posta?

– Úgy tűnik igen, és vállalnunk kell újabb kihívásokat is.

– Vannak ilyenek?

– Természetesen vannak. Most például az említett cég a hírlapterjesztéssel kapcsolatos ügyekben tanúsít élelnek érdeklődést.

– Mondanál valami konkrétumot?

– Csupán egyet. Ez a cég személyes, családi kapcsolatok révén már pozíciót szerzett az Axel Cégnél.

– Hüha, hol egy eladó leány a postás családban? Tartok tőle, hogy ezzel már elkéstünk.

– En is ezt mondom...
– Tudod mit mond erre a művelt pakisztán?

– Fogalmam sincs.
– Ugyanezt, de hozzátesszi; a helyzet nem reménytelen...

Farkas Lászlóné az egri körzeti szakszervezeti titkára – 1991-től, volt illetve van –, mert a hivatalban történt vezetőváltás miatt rövidesen vezetőhelyettesessé lép elő, s e két funkció nem egyeztethető össze. Jelenleg tehát szakszervezeti titkára, de ez olyan „kint is vagyok, bent is vagyok” helyzet. Az idézett nóta úgy folytatódik, hogy „ajde nagyon boldog vagyok”... Váratlanul ért előrelépésed?

– Nem ért váratlanul. Szakmai szempontból ez komoly előrelépés, de hozzátesszem, az egyik szemem sírt, a másik pedig nevette. Nagyon nehéz abbahagyni a szakszervezeti munkát, de úgy hiszem, szakmai munkám során a szakszervezeti munka tapasztalatait is kamatoztatni tudom. Ismerem a dolgozók elvárásait, és az is tény, hogy a dolgozók velünk szemben mindig is nyitottabbak voltak, mint a szakmai vezetéssel. Tehát nemcsak érdekvédelmi szempontból fordultak hozzám, hanem sokszor szakmai problémáikat is könnyebben mondták el. Igaz, én is sokszor meggondoltam mint szakszervezeti titkár, hogy mikor és miért kopogtatok be a főnökömhez, de beleéreztem abba a helyzetbe, hogy nekik valószínűleg még nehezebb. Nagyon sokat tanultam ilyenekből.

– Mondhatom azt, hogy ez egy nagyon jó kettősség volt?

– Igen.

Farkas Lászlóné

– Nem állt ki mellette?

– Te mondtad. Mostanra viszont változott a helyzet és egyértelműen állami cég vagyunk.

– Csak azért, hogy történt más is? Egyáltalán él még ez a cég?

– El, de a jelenlegi postatörvény szerint nincs joga kimazsoláznia a jó pénzt hozó dolgokat, arra pedig nincs ereje, hogy egy egész régiót felvállaljon.

– Marad tehát a posta?

– Úgy tűnik igen, és vállalnunk kell újabb kihívásokat is.

– Vannak ilyenek?

– Természetesen vannak. Most például az említett cég a hírlapterjesztéssel kapcsolatos ügyekben tanúsít élelnek érdeklődést.

– Mondanál valami konkrétumot?

– Csupán egyet. Ez a cég személyes, családi kapcsolatok révén már pozíciót szerzett az Axel Cégnél.

– Hüha, hol egy eladó leány a postás családban? Tartok tőle, hogy ezzel már elkéstünk.

– En is ezt mondom...
– Tudod mit mond erre a művelt pakisztán?

– Fogalmam sincs.
– Ugyanezt, de hozzátesszi; a helyzet nem reménytelen...

Farkas Lászlóné az egri körzeti szakszervezeti titkára – 1991-től, volt illetve van –, mert a hivatalban történt vezetőváltás miatt rövidesen vezetőhelyettesessé lép elő, s e két funkció nem egyeztethető össze. Jelenleg tehát szakszervezeti titkára, de ez olyan „kint is vagyok, bent is vagyok” helyzet. Az idézett nóta úgy folytatódik, hogy „ajde nagyon boldog vagyok”... Váratlanul ért előrelépésed?

– Nem ért váratlanul. Szakmai szempontból ez komoly előrelépés, de hozzátesszem, az egyik szemem sírt, a másik pedig nevette. Nagyon nehéz abbahagyni a szakszervezeti munkát, de úgy hiszem, szakmai munkám során a szakszervezeti munka tapasztalatait is kamatoztatni tudom. Ismerem a dolgozók elvárásait, és az is tény, hogy a dolgozók velünk szemben mindig is nyitottabbak voltak, mint a szakmai vezetéssel. Tehát nemcsak érdekvédelmi szempontból fordultak hozzám, hanem sokszor szakmai problémáikat is könnyebben mondták el. Igaz, én is sokszor meggondoltam mint szakszervezeti titkár, hogy mikor és miért kopogtatok be a főnökömhez, de beleéreztem abba a helyzetbe, hogy nekik valószínűleg még nehezebb. Nagyon sokat tanultam ilyenekből.

– Mondhatom azt, hogy ez egy nagyon jó kettősség volt?

– Igen.

– Ez most megszűnik, bár nem hiszem, hogy ez úgy történik majd, hogy utánam az özönvíz. Hány tagod van?

– 300, s ez százalékosan 84 százalék.

– Kilépők?

– Inkább belépők, s ebben ez a jó, hogy nem én beszéltem rá őket a belépésre.

– Mit gondolsz, miért történt ez?

– Szerintem azért mert jót hallottak a szakszervezetről.

– Netán azt, hogy lehet menni kirándulni?

– Biztos, hogy nem ezért, mert ekkora létszámú tagságot kirándulni vinni szinte lehetetlen, mi inkább körzetenként szervezzük rendezvényeket. Saját finanszírozásunkból – mert a szakma nagyon kevés pénzt tud adni –, s ezeket úgy tervezzük, hogy szakszervezeti dolgokról is tudjunk beszélni. Sokat megyünk színházba, de úgy, hogy az általunk biztosított jegyeken kívül mások ilyen igényű kérését is elintézzük.

– Mikulás, nőnap?

– Nem szeretek erről beszélni, mert valójában nem itt a lényeg. Egy biztos; mindenhol elvárják, s egyre inkább feltámad az az igény, hogy legyünk együtt, és manapság még egy kiló szaloncukor is jelentős ajándék.

– Mindkettőben igazad van, és bizonyára nem véletlen, hogy egy bizonyos időszakban lefolytatott vagy lesajnált „összefüggő banzájakat” felejtetni akarták. Mindebben egy politikai akarat játszott közre, de mostanra – nem véletlen – kiderült, ilyen társas összejövetelre igenis óriási igény van. S ezeken ki a búbanat foglalkozik a politikával? Jót eszik, jót dumál, s legalább egy napig fütyül meglevő gondjaira.

– Nosztalgia. Nálatok Egernben működik egy nagyon intenzív nyugdíjasklub, melynek vezetője Rátkai Ferencné. Milyen függőségben vagytok?

– Függségről nem beszélnek, inkább együttműködő kapcsolatot említenek. Segítjük őket nemcsak anyagiakban, hanem abban is, hogy ha nyugdíjba vonul egy-egy dolgozónk, időben jelezzük Erzsikének, fogadják körükbe.

– Örömmel hallom, és most ne haragudj, hogy talán elég keményet kérdezek. Ez pedig arról szól, hogyan tudjátok ellensúlyozni a szakma alkalmanként nem éppen humánusnak tűnő intézkedéseit? Egyszerűsítve: hogyan tudjátok védeni a dolgozói érdekeket?

– Elsősorban tárgyalásokkal, s ez a legutóbbi bértárgyalásokról is világosan kirajzolódott. Mi akkor úgy éreztük, hogy a szakma már nem tud többet adni, de ennek ellenére sem adtuk fel, s nekünk volt igazunk. Én úgy érzem, hogy a szakszervezetben van annyi erő – annak ellenére, hogy alaposan megnyírhatták jogosultságait –, hogy a zsebre menő témákban még mindig hatékony tud lenni.

– Jó zárópéne lenne, amit mondtál, de volna azért még egy kérdésed, és ez a méltó munkakörülményekről szólna. Tudtok ti ebben bármit is tenni?

– Engedd meg, hogy erre áttetelezen válaszoljak. Mostanában több olyan rendezvényen, tanácskozáson, előadáson vettem részt, amelyen külföldről érkezett emberek nagyon okos dolgokat mondtak szervezeti felépítésről, és sok minden másról. De...

– A bukszát viszont mi ismerjük, mármint a sajátunkét. Erre gondoltál?

– Nagyjából igen, és ezt annak tudatában mondom, hogy a hazai tervtárgyalásokon mi ezeket a gondokat mindig elmondjuk, próbálunk változtatni, de tudom én is, hogy az általad említett buksza még jó darabig nem feneketlen.

– Mit lehet erre mondani? Talán azt, hogy ez az legyen; egy darabig még várni kell. Meg talán még azt, hogy a jó szó, meg a jó ötlet sokat ér. De ha arra gondolok, hogy napjaink s ifjú milliósáki sem a pelenkájukból rázták ki a beruházásaihoz szükséges pénzt, akkor mélyen egyetértek Farkasné gondolataival. S ezzel, gondolom, nem maradok egyedül...

– VEÉGH ÁDÁM

Az emberi segítőkézség szép példája

A budapesti posták dolgozói létszámát, működési feladatkörét tekintve – aligha tévedünk – valahol az élményben található a Bp. 112-es számú (Móricz Zs. körterület) postahivatal. Mi most nem a szolgáltatás jelentette sokféle feladatát mutatjuk be – persze erről is szó esik majd riportunkban –, az itteni szakszervezeti élet eseményeire, történéseire voltunk kíváncsiak elsősorban. Erről beszélgetünk Biczó Péterrel, a 112-es számú posta szakszervezeti bizottsága titkárával.

– Előljáróban egy rövid bemutatkozást kérünk öntől?

– Korábban Kispeszt 1-es számú postáján távirat-kézbesítőként kezdtem, majd 1981-ben jöttem „át” a 112-es postához ahol is egyesített kézbesítőként dolgoztam éveken át... 1987-ben – megüresedést követően – választottam meg az itteni szakszervezeti bizottság titkárának, amely tisztséget társadalmi megbízatásaként végzem azóta is. Időközben a távirat osztály csoportvezetője lettem, s munkakörben dolgozom ma is.

– Az szb-titkári feladata mellett milyen más tisztséget lát el még?

– A Bp.-i Postaigazgatóság Alapszervi Titkárok Tanácsának, illetve a Postás Szakszervezet választmányának vagyok tagja évek óta, csakúgy a Benczúr Művelődési Központ Művelődési Alapítványa kuratóriumának vagyok egyik tisztségviselője.

– Tehát több fórumon is módja van a szakszervezeti tagságot érintő, s érdeklő témákban, dolgozói érdekvédelmet jelentő kérdésekben szót emelnie, véleményét nyilvánítania...

– Ez így van, s igyekszem is élni e lehetőséggel... Most mégis, a munkahelyi szakszervezeti életéről, „jelenlétről” szólok elsősorban, tudván, hogy a legfontosabb feladatok, tennivalók itt várnak rám. Nos, a munkaterületünket említve – a kézbesítő-, távirat osztályon, s a felvételen – mintegy 350 a teljes dolgozói létszámunk, de a körzetünkben levő tíz kisposta népes közössége is hozzánk tartozik még. A Postás Szakszervezetet jelentő szakszervezettség aránya megközelítően 65 százalékos. Folyamatos feladat számunkra a szoci-

ális segélyeknek a felosztása, elosztása – egyre többen fordulnak hozzánk ilyen kérelemmel –, de a bérfejlesztések idején is hangot adunk véleményünknek, kérésünknek mindenkor. Az érveket utköztető bértárgyalásokon megértjük a szakmai vezetés álláspontját is, jól tudva, hogy számunkra a dolgozói érdekvédelem képviselője a legfontosabb szempont, követelmény. A csökkenni, szűnni nem „akaró” infláció, jelentős áremelések miatt hamar értékét veszti a pénz, azoknál szerényebben emelkedő fizetés. Nem elfelejtve, hogy az anyagi biztonság a jó közérzet egyik igen fontos eleme. A jó közérzet pedig elégedettebb dolgozó, jobb munkavégzést feltételez mindenképpen.

– Tegyük hozzá: az anyagi biztonság tudata mellett közérzetet javító tényező kell legyen a minden szempontból jónak mondható munkahelyi feltétel, szociális adottság...

– Éppen ez jelenti számunkra a legnagyobb gondot, itt fogalmazódik meg a legtöbb dolgozó panasza, teljesülést remélő kérés, kívánság – mondja keserű hangon Biczó Péter szakszervezeti titkár, s körbejárva az épület néhány fontos munkaterületét, szociális helyiségeit, bizony, lehangoló az itteni kép, látvány. Munkavégzésül szolgáló asztaloktól zsúfolt a kézbesítőterem, öltözőszekrények sora a fal mellett; s munkahely öltözője is szolgálgat egyben. Igaz, a kisegítővel együtt a közel százszázas létszámú kézbesítőteremnek van egy parányi külön öltözője is, vagy 20 darab ide zsúfolt szekrényel, tenyérnyi férőhellyel. S van fűdő is néhány mosdócsészével, mindegyik kettő darab zuhanyzóval...

– ...ha lehet ennél is rosszabb helyzetben vannak a felvétel csaknem egészében uő dolgozói. Az itteniek számára nagyon nem-hogy öltözőhelyiségek, egyetlen öltözőszekrény sincs, lehetetlen a tisztálkodás... Három kopott asztalka, egy-két berendezési tárgy jelentő postánk egyetlen ékezőhelyisége, az illemhelyiségek száma, elhelyezése kritikán alulnak minősíthető – mondja egykedvűen a tit-

(Folytatás a 6. oldalon)

Szerények vagyunk?

A múlt évi postai világnapnak egyik emlékezetesen szép eseménye volt az „év postásának” megválasztása, bemutatása. Nem kevésbé érdekes „színpontot” jelentett számunkra az ez év elején rendezett szépséggála, ahol is különböző szakmák, foglalkozások egyenruháját, munkaruháit mutatták be többségükben a szebbik nem a képviselői. Nos, az év postását – Horváth György nagykánzsai kézbesítőt –, és a szépséggála egyetlen postai résztvevőjét – Magyar Juditot a Bp. 72-es számú posta dolgozóját – megszólatatva, bemutattuk lapunkban is kedves olvasóinknak... Már akkor nyilvánvalóvá vált: a győztesek számára népszerűséget hozó, s a szakma részére országos nyilvánosságát jelentő eseményeknek kell hogy legyen folytatása: hagyományt teremtve e történések, kapcsolódjanak valami módon a postai világnap programjához minden évben. Nem csoda hát, hogy a Magyar Posta Rt. az idén is meghirdette – megrendezi – e nemes versengést, megmérettetést.

A budapesti igazgatóság körlevele idejében eljutott valamennyi postai munkahelyre, ismertette a legfőbb tudnivalókat, megjelölve a nevezési határidőt is. A jelentkezési, nevezési határidő időközben lejárt, s mint azt a budapesti igazgatóság titkárságán megtudtuk, kissé szomorúan vették tudomásul, hogy a vártnál szerényebb az érdeklődés e versenyek iránt. A szépséggálára – a postásbál szépeinek címét elnyerve – alig több mint tíz jelentkezés „futott be”, az év postása címre egyetlen javaslat sem érkezett, hozzátéve: néhány, az „utolsó pillanatban” postázott nevezés érkezése valamelyest javíthat meg a statisztikán.

– Miért a szerényiséget (?) feltételező távolmaradás? – kérdeztük néhány nagy postán, amely posták neve maradjon most anonim. Már csak azért is, mert ismétlődő, általánosítható véleményekkel, válaszokkal találkozunk mindenhol, mindenesetben.

– ... a mi dolgozóinknak, kézbesítőinknek nem voltak átlagon felül „forró pillanataik”, nem kényszerültek hőstettek, tegyük hozzá: szerencsére... Egyszerűen fogalmazva: a „rendkívüli történések től mentes” hétköznapi munka – gondoltuk – kevés lenne, ezért nem nevezünk az „Év Postása” kitüntető cím várományosaként tőlünk senkit...

Más helyütt, mások mondják:
 – ...e nyilvánosságot, népszerűséget jelentő „eseményre” való jelentkezés munkahelyi tennivalói éppen a nyár kellős közepére esnek, amikor is a „nagy szabadságolások” miatt – csökkent dolgozói, főnöki létszámmal – amúgy is nagy gondot jelent a szakmai munkának, s a szolgáltatásoknak végzése. „Kifutva a nevezési határidőből” nem jutott, nem maradt idő e tennivalóra...

Csaknem mindenhol sajnálkozva teszik hozzá:
 – Hagyományt teremtve a postáséletnek, érdekesen szép színpontját jelenti máris e versengés, amelyről – sajnos – lemaradtunk az idén. Jövőre okosabbak leszünk!

Hogy a népszerűséget, elismerést jelentő címet várományosaként – országos összesítésként – hány nevezés, javaslat is érkezett a területi postaigazgatóságokról a szervezőkhöz, nos, ezt e pillanatban nem tudjuk. Fontosabb az, hogy az „Év Postása” kitüntető címet, s a bál szépe kiválasztása dolgában szerencsére nagy a választék itt is, ott is. Az elsőseget eldöntve, vélhetően, nem lesz „könnyű helyzetben” a zsűri most sem...

Jandó István

Még egyszer az elfogadhatatlanról!

1996. július 17. minden bizonnyal fekete betűkkel lesz beírva Lácacséke történetébe. Pedig az a nap ugyanolyan hétköznapnak indult, mint bármelyik nyugdíjfizetési nap, pontosabban ünnepeinek az öregeknek, akik már alig várják Katikát, a postást. Mert nekik Katika volt, hiszen az asszony nemcsak leveleket, csomagokat, újságokat vitt házról házra, hanem jó természetű is, jó szavakat, s ha kellett, vizasztalást, no meg kölcsönt a rászorulóknak. Igaz, nem nagy összegeket, ötven, száz, kétszáz forintokat, ahogy az utána maradt lista bizonyítja. Barati Miklósnak tehát tartozik a falu, nemcsak pénzrel, hanem szeretettel és megbecsüléssel. Ezt próbálták vizsgálni életében, ezért volt kint szinte mindenki a temetésén, ezért veszik körül a családját megkülönböztetett figyelemmel.

Igen, az a nap úgy indult, mint bármelyik. Lácacséke kis postájának egyesített kézbesítője, ahogy a postai szakszergő, a szokott időben, korán kelt. Elkészítette a reggelit. Mint mindennap, búcsúzóul megcsókolta kislányát és édesanyját, majd elindult. Dercz Lászlóné, a hivatal vezetője még most sem tud napirendre térni a tragédia felett. Ugy emlékszik, egyszerű hivatali dolgokról beszélgettek.

– Négy éve dolgozom együtt Katikával. Mindig lelkiismeretesen elvégezte a munkáját. Nagyon hiányzik... – nem tudja folytatni, zokogásban tör ki. – Időben indult, tíz óra ötör. A nyugdíját vitte volna ki. Akkor már sokan voltunk a postán. Nem is tudom, miért, azt kérdeztem tőle: „Nem félsz, Katikám?” És ő nevette mondta: „Miert félsz? Mindenki jó viszonyban vagyok, engem nem bántanak!” Ez nem utólagos belemagyarázás: valami rossz érzés fogott el. En meg érzem, ha valami baj következik. Aztán ő elment, és többet nem láttam. Belemerültem a munkába, éppen egy külföldi levelet vettem át, és akkor szóltak a polgármesteri hivatalból: „Katika néni megszűrták!” En pedig csak azt hajtogattam: ez nem lehet igaz, nem lehet igaz! Hogy lehetett ilyet tenni?

Katika nagyon kedves, csupa élet, csupa vidámság volt. A kislánya tizennyolc éves. Baratiné napi három órát dolgozott nyolcezer forintért. Tudott bánni az emberekkel. Mielőtt a postára jött volna, egy öregotthonban volt kiegészítő. Mindenki megdöbben. Nem hittem volna, álomban sem gondoltam volna: ez lett a vége annak, aki mindenkiel igyekezett jót tenni? Kérdezhetné, milyen emberek laknak itt, Lácacséken, ahol megölik a kézbesítőt. En továbbra is azt mondom, jó emberek. Ezért is mondta mindenki a faluban: az lehetetlen, hogy itteni öltesse volna meg. Sokan a cigányokra gyanakodtak, de kiderült, hogy alaptalanul. Hát ki gondolta volna, hogy a saját szomszédja? Mert állítólag ő volt, bevaló. A szegénység akkor sem ok a gyilkosságra. Nem volt vallásos. De ez sem ok. Az igazi ok az, hogy nem kapott rendes nevelést, nem kapott elég szeretetet.

– És mit gondolt: veszélyes postásnak lenni?

– Manapság minden foglalkozás veszélyes. Már az olimpiások is félhetik az életüket. De hát nem félek. Nem szabad félnem. Az élet nem áll meg... Végszóra kopogtatnak a kis posta üvegablakán, Sztahura Lászlóné és Farkasné dr. Polák Judit állít be a postászsakszervezettől. Segélyt hoztak a családnak. Átme gyünk Baratiékhoz. Egyszerű falusi ház. Az udvaron tyúkok kapirgálnak. Már nem Katika eteti őket.

A postás asszony testvére, édesanyja és lánya fogad. Kínos pillanat. Mindannyian érezzük, milyen furcsa dolog a halál árnyékában pénzről be-

szélni. De hát a temetés sokba került, és egy családfenntartó kiesett a munkából. Baratiék szegények, akiknek ez a hihetetlenül kevés fizetés, ez a nyolcezer forint is hiányzik. És hiányzik, aki dolgozik a ház körül. Sztahura Lászlóné is érzi ezt. Felolvassa a kollégák vizasztaló levelét: „Mély megrendüléssel értesültünk...” Aztán átadja a miskolci szakszervezet ötvenezer forintnyi segélyét és a debreceni kollégák által összegyűjtött húsz ezer forintot.

Közben megérkezik a meggyilkolt postás asszony férje, Barati Miklós. Nehezen tudja visszatartani zokogását. Túl-

mentem, megfőztem a kávé, ő addig bepakolt a táskába. Bevittem neki a kávé. Azt mondta, kel ő is, mert a gyerekek is menni kell dolgozni, csinálja neki is a reggelijét. Ezel elmentem, és többet nem láttam. Ugy tessék elképzelni, életemben nem veszekedtem vele, pedig gyerekkoromtól udvaroltam neki. Nagyon hiányzik. De nem csak nekem.

– Most hogyan telnek napjai?

– Nem jól. Se éjszaka, se nappal. Még az a jó, hogy itt van a sógornóm, vannak, akikben bízhat az ember. Aki csak tudott, segített. Mindenki, mindenki. Mindenkinek kö-

tások rendszeresen viselkedtek. Nagyon rendszeren. Nagyon köszönöm a Postának is, amit értünk tettek. Mert ők voltak legelőször a segítségünkre. Először hoztak húsz ezer forintot, aztán hoztak ötvenet. Sokat számított ez. Hát most tessék elképzelni, nem volt egy fillé- rünk se, amikor ebbe a nagy bajba belekeveredtünk.

– Egyedüli testvérem volt. Segítettük egymást, amennyire tudtuk – emlékezik a meggyilkolt asszony testvére, Bódi Gáborné. – És szerettük egymást.

– Azon a napon találkozott vele, amikor a tragédia történt?

– Reggel találkoztunk. Nem beszélgettünk, mert korán elment, de kedden este még együtt vacsoráztunk. Hétköznap dolgokról beszélgettünk, strandra akartunk menni. Terveztünk, mert tulajdonképpen nyaralni jöttünk haza.

– Nagyon jó anya volt – mondja a postás asszony kislánya. – Mindenben segített, amikor csak tudott.

– A fiú azt mondta, azért öl- te meg a postás asszonyt, mert nem volt mit ennie – mondom Nagy Géza jegyző- nek a polgármesteri hivatal- ban.

– Ha éhezett, akkor miért walkmant és edzőcipőt vett? Sárospatakon elszórakozta a pénz... Irja meg, hogy ezúton kérünk bocsánatot a cigányok- tól. Sokan azt hittük, közülük tette valaki. A falu 570 lakos- ból több mint 150 cigány. Rics- séről és környékéről tolták ide őket. Persze a cigányok fel voltak háborodva, hogy őket gyanúsították. Aztán igazuk lett: egy magyar tette, ráadás- ul a postás asszony szomsz- édja.

Jelentéktelen ez a gyerek. Nem néztem volna ki belőle. A nyolc általános elvégzése után az édesanyja nyakán élt. Azóta állítólag bevallott egy másik bűncselekményt is. Másfél éve egy idős embertől ellopott 90 000 forintot, és hagyta, hogy nyugdíjas néni- kéket gyanúsítsanak. Nem ér- tem, az anyjának miért nem tűnt fel, hogy új magnója meg cipője van. Miért nem kérdez- te meg, hol vette? Az apjának van igaza, aki azt mondta, mielőtt otthagyta az anyját: eb- ből a gyerekből bűnöző lesz! Talán mégiscsak igaza van a Lombroso-elméletnek. Már a nagyapja is tolvaj volt, mind- ent elvitt, ami mozdítható. Kell lennie valami bűnözői hajlamnak benne.

De már itt is van az anyja. Az anyja félve húzza össze magát. Negyven év körüli, de hatvannak néz ki. Arca kifejez- estelen, tekintete tompa. Su- gárzik róla a szegénység, az el- hanyagoltság, a közöny. Olyan, mint egy hajléktalan. Összefüggéstelenül, dadogva beszél.

– En k-kérem, nem tudtam semmit... En itt dolgoztam köz- munkán akkor is... Az apja itt hagyott bennünket... N-nem volt az rossz gyerek... Nem tud- dom elhinni... En szerettem Ka- tikát, mindig csak jót tett velünk. Amikor a rendőrök elvitték, azt mondta: „Ne félj, anyám, jó dol- gom lesz a börtönben, ott lesz szállásom és ellátásom!” A ci- gányok rám támadtak, hogy én tudtam mindent. De nem. A fiú elment Ricsére. Hát... itt dolgo- zom az önkormányzatnál. Olyan jól megvoltunk... Nem láttam rajta semmit.

Tessék ide figyelni: a kislá- nyom látta, hogy elégette a ru- háját. Azt mondta neki a fiú, ha elárulod, hogy megöltem a postást, neked is a szívedbe döföm a kést! Csak később mondta el a rendőrségen... A kést megtalálták, meg a pénzt is. Vallomást tett, hogy ő öltesse meg Barati Miklósnét... En csak ennyit tudok. Az önkor- mányzattól 4800-at kapok, meg van a családi pótlék és a gyerek tartás... Gyerekkorom óta ismerem Katikát. Nagyon szerettem. Nagyon sajnálom...
Udvarhelyi András

*** Lácacséken meghalt egy postás asszony. Természetellenes halállal. Meggyilkolta egy ostoba, tizenhét éves kamasz.**

Fényes nappal. Hetvennyolcezer forintért. A 41 éves Barati Miklósné sorsa megdöbbenette a falu népét, s a halálbüntetés visszaállítását követelik.

esünk a formáságokon, aláírja az átvételt. Mély csend ül meg a kis szobát. Az ágy fölött, a falon, a falusi szentképek helyén esküvői kép. A férfi nem bírja tovább, zokogásban tör ki. Zavar- tan hallgatunk, aztán Sztahuráné nézi meg a csendet.

– Tudjuk, az életet visszaad- ni nem lehet... De amiben tu- dukunk, segítünk. Azért jöttünk jogással.

– Jaj, jaj, egész életem gyászba borult! – sir az édes- anya. – Jaj, nagyon ránk fél a segítség! Hatvanhat éves va- gyok, mi lesz így velem? Nem tudok így élni! S itt ez a szegé- ny kislány, anya nélkül mar- radt. És a föld... A földet ki fo- gja megművelni? Ezer forint a napszám! Nem tudom, mi lesz...

– En a bűnöst megvárom, aztán... – fogadkozik a férj.

– Ne, ne mondd! – vág köz- be a sógornője.

– Nem baj, nem bánom! Ha kezembe kerül... Pedig én mind- ent megtettem, hogy meg- védjem Katicát. Még a cigá- nyokhoz is elmentem, megfe- nyegettem őket: ha bántani meritek, velem gyűlök meg a bajotok! Megígérték, vigyáz- nak Katikára. En nyugodtan mentem Miskolcra dolgozni. Hétfőn láttam utoljára, szerdán ölték meg. De hát nem ér- tem: ennek a mocskos gyilkos- nak is segített! Amikor kikap- csolták a villanyát, Katika adott kölcsön. En nem értem, a nyo- mozás idején többször talál- koztunk. Volt úgy, hogy velem együtt jött az utcában. Volt po- fája szemembe nézni. Ez félel- metes. Nem lett volna szabad a rendőröknek megvédeni. A cigányok már várták, meg akarták lincselni... Megígérték, a börtönben majd meglakol.

– En meg fogok bolondulni! – hajtogatja a mama. – De hát állítólag a fiú testvére is tudott róla. De ha nem tudott is: nem tűnt fel neki, hogy a fiú vére- sen ment haza? Hogy elégette a ruháit? Amikor megkérdez- tük, mi ég, azt hazudta, biztos a cigányok égetnek. Tönkretet- te az életemet, tönkretette a fa- lu jó hírét! Arra kérem a Jósit- tent, ez a gazember úgy járjon, mint a lányom! Isten verje meg! De hát ez egy buta senki, még arra sem volt esze, hogy ne kezdjen el vásárolni. Az is- ten büntesse meg őt!

– Szerdán házassodtunk, szerdán ölték meg – emlékezik a férj, amikor a szakszervezet- sek elmennek. – Katika biztos nem gyanított semmit. Hirte- len támadhatott rá. Állítólag azt kiabálta: „Ne öl meg, ne öl meg!” Hát miért kellett, mért...? Hétfőn háromkor felkel- tem, mert kocsi jött értem. Miskolcra járok dolgozni. Ki-

szönjük. Köszönjük a hatóság- nak is, amit elkövetett, hogy megfogja a gyilkost.

– A mama többet volt együtt a lányával, mint a férje.

– Hát igen. Ő csak pénteken estére jött haza, szombat-va- sárnap, ennyit volt itthon. En vele voltam mindennap. Nem is tudom elmondani, hogy mi- lyen jólelkű lányom volt mind a kettő. Nagy szegénységben nevelkedtek. 1955. november másodikán született Katalin. Nagyon nehéz idők voltak akkor. Bekerültünk a térszbe, férjhez mentem, a férjem ju- ház volt. Negyven darab ju- hal indultunk meg. Utána, ahogy fejlődött a jószág, szor- galmasan kellett dolgozni, na- gyon sokat dolgoztunk az urammal együtt a birkákkal. Utána öt évre megvettük ezt a házat.

Amit csak mondtam a lá- nyomnak, a világon mindent megcsinált. A nyolc általános után rögtön elkezdett dolgoz- ni.

Amikor az uram beállt a té- eszbe, húsz darab tehén mellé állt. De ott mindent kézzel kel- lett csinálni, etetni, fejni, min- dent a világon. Ugyhogy szegé- ny már nem bírta. Az ujjai be voltak dagadva, be voltak gyűlve a fejestől. Mindezt a gyerekekért tettük. Hogy ha majd idősebbek leszünk, akkor a gyerekek lesznek a segítség. Ha én megvénülök, akkor ez lesz a gondviselőm. Mondja a másik lányom is, hogy majd ő elvisz, de hát én nem is tudom, hogy hagyjam itt a házat. Meg itt van a vóm is. Meg a gyermek. Hát ha már így jár- tunk, akkor mit csináljak, na? Nem tudom, hogy mi lesz. So- kat szenvedtem. Katika na- gyon rendes volt. Az sehova világon, még egy moziba se- ment. Se bálba, se sehova. Az a családnak élt-halt.

– A tragédia napján hogyan váltak el?

– Ő mindig öt órakor kelt. Akkor csipogott neki az óra. Felkelt, adott a macskának, a kutya- knak enni. Annyit mon- dott: „Anyu, gyere, zárd be a kaput utánam!” Aztán nem lát- tam többet... Rengetegen vol- tak a temetésen. Annyi népet én még életemben nem lát- tam, mint amennyien itt vol- tak. Hát tessék megnézni, hogy a sírján mennyi virág van! Az egész Bodrogköz- ből mindenki itt volt. Amíg én élni fogok, mindig látni fogom, meg minden eszemben lesz. Aztán, majd amikor segíteni kell rajtam, mert nem tudok valamit megcsinálni, és nem lesz, aki valamit megfogjon, hát akkor lesz majd énnekem jaj.

Azt meg kell hagyni, a pos-

Sajnos véget ért...

Fantasztikus hangulatú És ezután következett – zá- Apostol-emlékkoncerttel zárult ró buliként – az Apostol, a Benczúr-kerti esték nyári ren- dezvénysorozata, amely mosta- tra egyértelművé tette, hogy a kert – és az intézmény – Budapest jelentős kulturális intézményei közé tartozik. Tegyük hozzá, teljesen megérde- melten, úgy, hogy egy nagyon átgondolt és végigvitt elgon- dolás jegyében még egy fél lé- pést sem tett az olcsó és kom- mersz kiszolgálás és magamu- togatás jegyében.

S hogy a művelődési köz- pont munkatársainak mennyi- re igaza volt, arra talán a leg- jobb példa a műsorok telt há- zas nézőtere, a közönség ki- robbanó tetszésnyilvánítása, s vállalása a legváltozatosabb műsoroknak.

A sorozat június 20-án Dixie- land-esttel kezdődött, Strauss, majd Romantikus esttel folyta- tódott, s ezt követte a XX. szá- zadi zenei műsor Latin és ope- rettest, görög, ír-skót est, s mindebbe befért az etno-jazz és a Pont koncert is.

S hogy mi lesz jövőre? Vélhetően az idei nyári soro- zat méltó folytatása azon a magas színvonalon, amelyet már mindannyian megszokot- nak érzünk.

Igy legyen, és biztos, hogy így is lesz.

– Veégh –

Medveczky Ádám a Magyar Szimfonikus Zenekar élén

Hogy tetszik lenni?

A Postás Dolgozó júliusi számában új sorozatot indítottunk újtárra. Most folytatjuk: fiatalabb és idősebb nyugdíjásokkal, régi szakszervezeti tagokkal beszélgetünk múltjáról és jelenéről. Olyan postásokat választottunk beszélgetőpartnerekké, akiknek lényét legjobban Kosztolányi Dezső hallhatatlan verssorai fejezik ki: „Nem volt nagy és kiváló, csak szív, a mi szívünkhöz közelálló.”

Neve: dr. Burány Mihály.
Születési éve: 1923. Esztergom

Postaszolgálatának kezdete: 1941.

Szakszervezeti tagságának kezdete: 1947.

Nyugdíjaztatása: 1983, Budapesti Postaigazgatóság.

Családi állapota: özvegy.

Gyermekeinek száma: 1 fiú, és 1 gyönyörű leányunoka.

– Ön, aki a postáról, pontosabban fogalmazva a Budapesti Postaigazgatóságról eddig a Budapesti Postaigazgatóság Híradójának 4 különszámában megjelentetett történeti kiadványt írta, a leírta alapján szívet-lélekkel postásnak tekinthető. Hogyan, mikor kezdődött ez a „szerelem”?

– Ez is, mint annyi minden a életben, a véletlenen múlt. Esztergomban érettségiztem 1941-ben. A jó minősítésű érettségi bizonyítvány birtokában, egyidejűleg a budapesti posta- és a budapesti vasútigazgatóságokhoz is pályázatot nyújtottam be alkalmazás végett. A budapesti postaigazgatóságtól ugyanaz év őszutóján, 13-án pénteken vettem kézbe a táviratilag történő behívást felvételi vizsgálatra, illetve felvételre. Az eljárás sikeres volt és a felvételt megtörtént. Ideiglenes szolgálattételre az esztergomi postahivatalhoz osztottak be, mivel hogy szülővárosom, és volt lakóhelyem is szüleimnél. A „ceremóniáról” hazaérkezve már otthon várt a vasútigazgatóság felvételre hívó távirati értesítése. Arra azonban már csak írásban válaszoltam a személyes megjelenés helyett, vizsgálva a postai felvételem tényköriülményeit. Hát így lett belőlem postás, mert a posta távirata a vasút értesítését, ha nem is sokkal, de egy orr-hosszal mégis megelőzte – és ezt a mai napig nem bántam meg.

– Innen ment nyugdíjba? Végig ezen az osztályon dolgozott?

– Sok minden történt amíg újra visszakérültem ide. 1956 az igazgatóságon ért. Itt a forradalmi bizottság tagjaként választottak. 1956 után „szolgálati érdekből” áthelyeztek a Hírlapterjesztő Üzemhez. Büntetésnek szánták – hiszen kitétek a központból –, de én nagyon szerettem itt lenni. Ma is szívesen emlékezek vissza a Majtényi Ferenc vezetésére alatt itt töltött kilenc évmre. Sok újítást vezettünk be a hírlapterjesztésben. Nagyon jó kollektí-

va volt ott. 1965-ben ismét visszakérültem a törzsbe, az akkor alakuló belső ellenőrzési és szervezési osztályra. Innen mentem nyugdíjba.

– Posta iránti szeretete abból is látszik, mennyire szakmacentrikusan beszélgetünk. De térjünk vissza 1947-re! Amint azt már említette, ön is hadifogságból való hazajövele után lépett be a szakszervezetbe. Önnek mit adott akkor vagy azt követően a szakszervezet?

– Arra nem emlékszem, hogy amikor megjöttem, kaptam volna valamit, de a fiam születésekor én is kaptam segínyt.

– Ma is szakszervezeti tag?

– Természetesen. Az igazgatóság nyugdíjas szakszervezetéhez tartozom, fizetem a tagdíjat.

– Ma mit kap a szakszervezettől?

– Rendszeresen kapunk vásárlási utalványt. Kapunk nyugdíjasként ékezesi bónókat, de azt pontosan nem tudom, hogy ebben a szakszervezetnek mennyi része van. Ezenkívül az igazgatóság szakszervezete kedvezményes kirándulásokat szervez, sajnos a kedvezmény mértéke egyre csökken.

– És végül szeretném önnek is feltenni a címadó kérdést: Hogy tetszik lenni?

– Köszönöm szépen megvagyok. Sose voltam elégedetlen, nem hóbörögtem, de dolgozni szerettem. Engem a munka kielégített, mindig olyan munkát csináltam ami érdekelt. A hírlapkiadásnál én valószínűleg meg a hírlapjártókat. Az éjszakai munkát is szerettem. Most megint csinállok valamit, ami nagyon érdekelt. Szeretem kutatni a posta múltját. Engem a posta tartott el. Most annak az intézménynek dolgozom, amely eltartott és ezért is szeretném könyvemmel felhívni az itt dolgozó figyelmét a postai munka fontosságára és szépségeire. Egyébként az egészségemről csak annyit: nálam is jelentkeznek a korral járó tünetek, sokadnak a jelek.

– Kívánom, hogy e nagyszabású, hiánypótló postatörténeti munkáját, melyben a Budapesti Postaigazgatóság történetét dolgozza fel, sikerüljön befejeznie és kiadatnia.

Rákóczi Margit

Ajkai biztosítási sikerek

Úrkút, a providenciás falu

Az ajkai egyes postán kívül és belül providenciás reklámok, felhívások. Idegenként téblábolva az egyik ablaknál biztosítást szeretnék kötni. Határozottan és udvariasan a főnöki irodába küldenek bennünket. Közben kísérőmet felismeri Horváth Lászlóné, helyi ellenőr, aki azért került elő, mert „riasztották”, hogy két gyanús idegen sétálgat a postán.

Látogatásunk célja: megismerni azt a körzetet és azt a munkahelyet, ahol augusztus végéig már teljesítették az az évi biztosítási terveiket.

– Számokban mit jelent ez? – Kérdezem elsőnek Balogh Györgyné körzeti termékfelelőst.

– 126 posta tartozik a területünkhöz. Az évi tervünk 4 millió 800 ezer forint volt. Augusztus végéig már közel vagyunk az öt és fél millió forinthez.

– És, az ajkai 1-es? – fordulok Üveges Györgyhez, a helyi biztosítási felelőshöz.

– Mi, 1 millió 200 ezer forintot évi tervet kaptunk. Jelenleg 1 millió 700 ezer forintnál tartunk.

– Mi a sikereik titka? – fogatom tovább Balogh Györgyné.

– Az ideai sikereink a halasztott hatályú kötelező gépjármű-biztosításokkal alapozó-

valamit akarnak, azt meg is csinálják.

– Tizenegyfélé személy-, négyfajta gépjármű- és 14 típusú vagyonbiztosításra vagyunk fogadóképesek – folytatta tovább a körzeti termékfelelős. – Szerencsére Ajkán és térségében még sok az új lakás és építkeznek is. Kézből-írók címszerzési adminisztrációját készségesen elvégzi Tóth Éva kézbesítő ellenőr.

– Szolgálatszervezésekkel, a felszabaduló munkaerőt ügynöki munkára küldjük – szól közbe Üveges György, aki körzeti munkaügyes is. – Az sem titok, hogy munkakörömmel fogva tudok az emberekre hatni a biztosításokat illetően.

Ügyes taktikával igyekeznek maguknak ügyfélként megszerezni az egyes helyi önkormányzatokat. Innen már könnyebben jutnak el azok cégeihez. Eladási technikájuk filozófiája: az a jó, ha fizet az ügyfél, de ne kapjon semmit! Tehát: ne legyen baj. Amennyiben bekövetkezik a nem kívánatos esemény, gyors és rugalmas a kártalanítás.

Az egyes kispostákkal a napi kapcsolatot providenciás ügyekben a hírlaposztályos Nics Teodóra és Bakos Beáta segíti. Üzenőfüzetbe rögzítik

ak munkájára. Példaképei lehetnek a többieknek.

Az év elején ötnapos bentlakásos tanfolyamot szerveztek a biztosításokkal foglalkozó postások számára. Ezenkívül olyan részletes leírásokkal, tájékoztatókkal látják el az érdekelteket, hogy könnyen el tudnak igazodni a szabályozásban és így könnyedén tudják tájékoztatni az ügyfeleket is.

Ajkától pár kilométerre lévő Úrkút egykoron bányásztelepülés volt. Ennek összeszűrodása miatt most innen Ajkára, Herendre és Veszprémbe járnak dolgozni a munkaképesek. A 2200-2300 lélekszámú településen sok a nyugdíjas, a szociális járadékos és a munkanélküli is.

A hatszemélyes posta vezetője, Horváth János igazi re-

Üveges György

Horváth János

korder. Az ideai esztendőre 160 ezer forintos tervet kapott. Ez ideig már több mint 2 millió (!) forintos szerződés kötést csinált.

– Hogyan?

– Valamennyi rokont, barátot és ismerőst beszerveztem a halasztott hatályú kötelező gépjármű-biztosításra. Római kirándulásra vitte híveit két autóbusszal a plébános úr. Természetesen az utasbiztosítást itt kötötték, mint ahogyan a tiszteletes úr új gépkocsijára a cascot is. Nem szégyellem a lakásbiztosítások szervezését és átszervezését sem. A község 700 lakásából már 200 providenciás biztosítású.

Nagyon ügyes az úrkúti postavezető. Már 40 név szerinti előjegyzése van év végére a halasztott hatályú kötelező gépjármű-biztosításra. Az önkormányzat után tavaly az övodát, az idén – elég nehezen – az iskolát hozta a posta biztosítási hálózatába. Igaz, káresemény esetén is olyan szemfüles és gyors, mint az ügyfélszervező. Ő nem mondta, de egyértelmű: a sikerében a tiszteletes, becsületes és korrekt munkavégzés a meghatározó.

Amikor visszafelé, a község jelzőtábláját elhagytuk, arra gondoltam, hogy amennyiben a 32 éve postás Horváth János így folytatja, pár év múlva Úrkút alá kifüggeszthetik a „Providencia község” jelzőtáblát is...

Jakab István

Az emberi segítőkészség szép példája

(Folytatás a 4. oldalról)

kár, fanyar mosollyal hozzáteszi még – a munkaterületek különböző pontjain elhelyezett hűtőszekrények dolgozóink hasznárá vannak azért... Apró öröm, hogy – éppen szakszervezetünk „közbenjárása” eredményeként beszerzett – néhány kávé- és teafőzőgép korábbi üzembe helyezése javít valamiképp e munkahely mostoha szociális ellátottságán.

– Úgy tudjuk, hogy – ismerve az itteni gondokat, zsúfolt-ságot – a szakmai vezetés fontosnak tartja egy új posta megépítését.

– Tíz éve is annak talán, hogy megfogalmazódott egy új posta építésének ígérete, szüksége. A hely is, s úgy tudjuk a pénz is meg van rá, ám az építést késleltetve mindig „közbejött” valami. Hol a világiállítás elmaradása, hol a városrendezés új elképzelései miatt tolódik az építés kezdete egyre messzebb. Száz szóval is egy a vége: ismerve a 112-es posta öreg épületének korszerűtlen munkakörülményeit, rossz szociális feltételeit, igaz öröm az lenne számunkra, ha az ígért új posta – inkább előbb, mint utóbb – mégiscsak felépülne...

Az épületben járva falragaszok tudatják, emlékeztetnek arra, hogy a napokban a parlament épületének megtekintésére lesz mód. Egy korábbi aggteleki kirándulás után, októberben, az ópusztaszeri nemzeti emlékhelyünkre szervez kirándulást a szakszervezet. Nos, szólhatnánk a közönségi élet itteni történéseiről is akár, ám Biczó Péter az emberi együttérzés, segítőkészség egy szép példájáról beszél most.

– A hivatali kézbesítősportnál dolgozott kollégánknak, Szijártó Györgyné... Marika többször betegeskedett, állapota ez év nyarán fordult válságosra; egészségéért, életben maradásáért küzdve a kórház vért kért részére. Sürgős esetről volt szó, segítséget kérve fordultam a posta budapesti igazgatóságához, ahonnan pillanatok alatt jutott el a véradásra szólító körlevél a fővárosi postákhoz. Néhány nap alatt 166-an – köztük a Bp. 62-es számú postáról, s vonatkozóan nem kevesebben, mint kilencvenketten – jelentkeztek, jöttek el a véradásra.

– Szomorúan hallottuk: Szijártó Györgyné életén nem lehetett segíteni már, 40 évesen, július 16-án elhunyt...

– Megrendülten fogadtuk a szomorú hírt mindannyian, két általa egyedül nevelt fiú gyermeket hagyott árván: Róbert és Tibor tanulók, szakközépiskolások még... Egyszerű sorban, nehéz körülmények között éltek – élnek, a temetés kiadása is nagy gondot jelentett volna számukra. Az emberi együttérzés, segítőkészség szép példájaként – túl a véradáson – a halálhírt követően sok mindenki adott kisebb-nagyobb pénzösszeget, pénzsegélyt. A Bp. Postaigazgatósága részéről Kövesdi Ferencné igazgató asszonyt, ezen igazgatóság alapszervi titkárok tanácsát, a Postás Szakszervezet elnökét, a Bp. 62-es számú posta vezetését, s annak POKÉSZ szervezetét kiemelve sok mindenki másnak – magunkat a 112-es számú posta szakszervezetét, teljes dolgozó közösségét is említve – segítségéről kellene szólnunk név szerint, az árvák nevében is megköszönve az együttérzést, anyagi segítséget. Tegyük hozzá: szakszervezetünk ezután is figyelemmel kíséri, lehetőségei szerint segíti az árván maradt fiúk életútját, soruknak alakulását.

Jandó István

Az ajkai postán

dott meg. Területünkön 450, Ajkán 250 ilyen volt.

Amint megtudtam, mindekevés lett volna, amennyiben nem történik jelentős szemléletváltozás a környéken. A postások oktatása, állandó kapcsolattartással és agitációval elértek, hogy ez a tevékenység eredményt, nyereséget hoz. Rájöttek az itteni emberek, hogy ez a mai világban munkahelymegtartó erő is képez.

Azt is elmondották Ajkán, hogy a sikereikben közrejátszott az igazgatóság vezetésének, személy szerint Major István igazgatónak a biztosítási ágazattal szembeni pozitív magatartása. Amennyiben látják a dolgozók, hogy a főnökök

az észrevételeiket, kérdéseiket és bejelentéseiket. Ezekre az illetékesek záros határidőn belül, ha kell, azonnal válaszolnak!

Az igazgatóság Providencia-termékfelelőse Pintér László.

– Az évi 90 millió forintos tervünköt augusztus végéig 47 milliót teljesítettünk – mondja. – Bizom abban, hogy nem maradunk el a kitűzött céloktól. Most nagy intenzitással foglalkozunk a tanulóbiztosításokkal. A budapesti, a miskolci igazgatóságok mellett mi is foglalkozunk családi házzörzöbiztosításokkal. Ezzel egyidejűleg kedvezményes városi lakásbiztosítási akciót is indítottunk. Egyébként nagyon büszke vagyok az ajkai-

A Postás Művelődési Központ szeptemberi műsorajánlatából

16-tól október 21-ig hétfőnként 19.30–21 óráig:
COUNTRY TÁNCKLUB – LINDY HOP.
23-tól 27-ig 19.30-tól: ARGENTIN TANGÓ KURZUS.
28-án 16 órakor: GRAFOLÓGUSFÓRUM – „Az asztrológia és a grafológia együttes alkalmazása.” Erdős Erzsébet előadása.
29-én 17 órakor: „Beethoven zongoraszonátái” címmel FELLEGI ÁDÁM önálló estje.

BENCZÚR KLUB

ROCKKLUB – csütörtökönként 20–23 óráig.
19-én: NULLADIK VÁLTOZAT-koncert.
26-án: FRANCISZKÓPI SZELETEK-koncert.
FOLKKLUB – péntekenként 19–23 óráig.
20-án: **ANGOL EST.**
Fellép: a CAPTAIN PEDANTIC AND THE SCURVEY DOGS, a táncokat betanítja: Stephen Spinder.
27-én: **COUNTRY EST.**
Fellép: a KENTUCKY HOMEBOYS.

BEAT STALLIONS KLUB – szombatoként.
21-én: **NYITÓBULI.**
16–18 óráig a Benczúr-kerth a BEAT STALLIONS BAND koncertje, majd végzős színházi növendékek bemutatója.
19–24 óráig a Benczúr Klubban BEAT STALLIONS KLUBEST (az '50-es, '60-as, '70-es évek világslágerei és a '60-as, '70-es évek magyar beatzenéje, játék, tombola és tánc).
28-án: **ORSZÁGOS SENIOR TÁNCBAJNOKSÁG ÉS KLUBEST.**
15–18 óráig a Benczúr-kerthben Senior akrobatikus rock and roll-, hobbi rock and roll- és swing-TÁNCVERSENY, majd junior boogie-woogie BEMUTATÓ.
19–24 óráig a Benczúr Klubban BEAT STALLIONS KLUBEST (közös tánc a profi táncosokkal, utána együtt a beatzene nagyjával, tombola, játék, meglepetés).

Amennyiben esik az eső, a programok első, szabadtéri része elmarad.

A POSTÁS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ŐSZELI INDULÓ TANFOLYAMAI

KÉPZŐMŰVÉSZETI TANULMÁNYOKRA ELŐKÉSZÍTŐ TANFOLYAMOK
Képzőművészeti szakközépiskolákba jelentkező 7–8. osztályos általános iskolásoknak

Foglalkozások: szeptember 7-től március 1-jéig, szombatoként 8–10 óráig.
Részvételi díj: 6000 Ft (4000 Ft).
Felsőfokú intézményekre rajzból felvételizőknek
Foglalkozások: szeptember 7-től június 28-ig, szombatoként 10–12 óráig.
Részvételi díj: 12 000 Ft (8400 Ft).
(A befizetés két részletben is lehetséges.)
Beiratkozás és befizetés az első foglalkozáson: 8–12 óráig.

ZILAHY GYÖRGY KÉPZŐMŰVÉSZETI STÚDIÓ
Foglalkozások: kedden 17–20 óráig, szombaton 14–20 óráig.
Részvételi díj: 12 000 Ft/évad (8400 Ft/évad).
(A befizetés két részletben is lehetséges.)
Beiratkozás: az első foglalkozáson, szeptember 7-én 14–18 óráig.

FOTÓTANFOLYAM
Alapfokú tanfolyam
Foglalkozások: október 1-jétől december 17-ig, keddenként 17–18.30-ig.
Részvételi díj: 8000 Ft (5600 Ft).
Beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, 17 órától.
Haladó tanfolyam
Foglalkozások: október 3-tól december 19-ig, csütörtökönként 17–18.30-ig.
Részvételi díj: 8000 Ft (5600 Ft).
Beiratkozás és befizetés az első foglalkozáson, 17 órától.

FOTÓKLUB
Foglalkozások: havonta két alkalommal, az első és a harmadik szombaton 9–13 óráig (5x45 perc).
Részvételi díj: 2500 Ft/évad (1800 Ft/évad).
Beiratkozás és befizetés az első foglalkozáson: szeptember 21-én 9–13 óráig.

„A KÉZÍRÁSELEMZÉS RŐL MINDENKINEK” grafológiai előadás-sorozat
Foglalkozások: szeptember 30-tól 24 órában, hétfőnként 17–20 óráig.
Részvételi díj: 6000 Ft (4000 Ft).
Beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, 17 órától.

ASZTROLÓGIA
Alapfokú
Foglalkozások: október 2-től június 4-ig, szerdánként 17–19.30-ig.
Részvételi díj: 12 000 Ft (8400 Ft).
(A befizetés két részletben is lehetséges.)
Beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, 17 órától.
Haladó
Foglalkozások: október 2-ától március 5-ig, szerdánként 17–20 óráig.

Részvételi díj: 10 000 Ft (7000 Ft).
A befizetés két részletben is lehetséges.
Beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, 17 órától.

NŐI KONDITIONÁLÓ TORNA
Foglalkozások: szeptember 5-étől, hétfőnként 18 órától, kedden és csütörtökön 15, 16, 17, 18 órától.
Részvételi díj: heti 2x1 órára: 1500 Ft/hó (1100 Ft/hó), heti 3x1 órára: 2000 Ft/hó (1400 Ft/hó).
Beiratkozás és befizetés: szeptember 3-án 14–18 óráig.

CALLANETICS NŐI TORNA
Foglalkozások: hétfőnként 15, 16, 17, 18 órától.
Részvételi díj: 1300 Ft/hó (1000 Ft/hó).
Beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, szeptember 9-én 15 órától.

TERÁPIÁS JÓGA TANFOLYAM
Foglalkozások:
középhaladó szinten szeptember 25-től december 18-ig, szerdánként 16.30–18 óráig,
alap- és haladó szinten szeptember 27-től december 13-ig péntekenként, alapfokon 14.30–16 óráig, haladó szinten 16.15–17.45-ig.
Részvételi díj tanfolyamonként: 4000 Ft (2800 Ft).
A beiratkozás és befizetés: az első foglalkozáson, 25-én 16 órától, 27-én 14, illetve 16 órától.

NYELVTANFOLYAMOK

ANGOL
kezdő: heti 1x4 órában, október 5-től, szombatoként 8.30–12 óráig
heti 2x3 órában, október 1-jétől 6.30–19 óráig.
középközépfokú: heti 2x3 órában, szeptember 24-től, kedden és pénteken 16.30–19 óráig.
középhaladó: heti 2x3 órában, szeptember 23-tól, hétfőn és csütörtökön 16.30–19 óráig
haladó I.: heti 2x3 órában szeptember 24-től, kedden és pénteken 16.30–19 óráig
haladó II.: heti 2x3 órában, szeptember 23-tól hétfőn és szerdán 17–19.30-ig.

NÉMET
Kezdő: heti 1x4 órában, szeptember 28-tól, szombatoként 8.30–12 óráig
heti 2x3 órában, szeptember 25-től, szerdán és pénteken 17–19.30-ig.

A 100 órás nyelvtanfolyamok részvételi díja: 15 000 Ft (10 000 Ft).
Beiratkozás: szeptember 9-től 13-ig, 13–18 óráig, szeptember 16-tól 20-ig, 10–15 óráig.

Édesapám vasárnap délelőttönként „férfiprogramot” csinált... Amíg édesanyám főzte az ünnepi ebédet, addig mi, kettesben sétálni mentünk. Arra nem emlékszem, hogy Klárikát miért hagytuk otthon, mindenestre csak ketten indultunk el meghódítani az akkor még nekem ismeretlen várost. Egyedül nem engedett sehová édesanyám. Ha néha-néha nagyobb pajtásaimmal beszélgettünk a városba, szidást kaptam, és sose dicséretet, ha mindez napvilágra került. A belváros izgalmas volt, a Tiszáért lelkesedtem, a hid alatti halpiacon kóborogni élmény volt, a Rudolf téren túrót, sajtot és tejfölt árultak. Édesanyám a városban csak vonszolt magával, örökké sietett, és ha a piacon vásárolt: alkudott s ezt én gyermekfejjel igen megalázkodóan éreztem. A piac maga volt a csoda, szerettem nézelődni, ezt-azt ajándékba kapni, de édesanyám csak húzott magával, ideges volt, talán a pénztelenség miatt, talán másért, nem mertem megkérdezni miért rohanunk. Al-métködni szerettem volna, megállni a folyóparton s nézni a múzeum hatalmas, titokzatos épületét, de mi csak gyalogoltunk, holott én villamossal szerettem volna utazni, az akkor olyan messzeség, oly távolinak látszó Móravárosba, a Veresácsi utcai házba, vagyis a külvárosba.

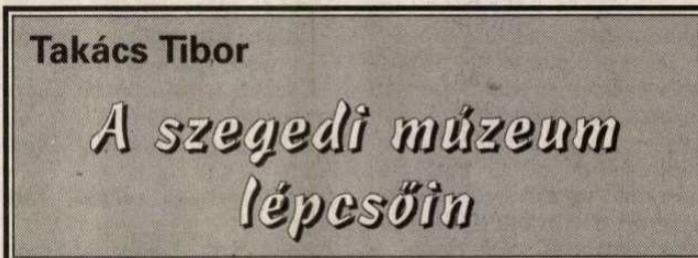
Apámmal tett vasárnapi kirándulásaink egészen mások voltak. A négy évvel idősebb Klárika öltöztetett matrórúhába, de azt hiszem nem fájt a szíve, hogy nem jött velünk, mert legalább addig egyedül lehetett otthon, játszott a gangon, vagy az udvaron, ha anyám megengette neki ezt a ritka kegyet.

Mi bezzeg, nekivágtunk a világnak, kettesben. Fogtam édesapám kezét, s mentünk, mentünk végig a Kálvária sugárúton, egészen a Dugonics térig, ami már Szeged szíve volt, majd a Villány utca következett, a Korzó, ahol folyton köszöngtünk, beszédbe elegyedtünk a sok ismerőssel. Édesapám nem akárcsi volt, főszereplő, a Szegedi Gáz- és Villamosság Rt. alkalmazásában. Ha inspekción volt, őt hívták az elromlott villanyok megjavítására, így aztán volt rengeteg ismerőse. Még olyan szép-asszonyok is, akikről – okkal, vagy ok nélkül – féltette édesanyám a szeretett Pistáját. Ezek aztán körbecirgatták, kedveskedtek, megdicsérték, szerettegtek és én kihúztam magam apám oldalán. Lám, mi aztán valakik vagyunk...

Villanyvilágítása még elég sok háznak nem volt, például a Veresácsi utcai lakásunkban is gáz világított. Ez az utca a Móraváros külső felében volt. S nem értettem, hogy édesapám miért nem akarja mihozzánk is bevezetni a villanyt. De hát a gázfényt is szerettem, amikor begyújtottuk kékeszöld fényvel égett, de csakhamar fehérre váltott. Akiknél villany világított, azok más világban éltek, legalább is így gondoltam az ötesztendős képzelettemmel. Édesapám, nekem a villanyvilágítás „igazgatója” volt, s őt ezzel a títullussal tüntettem ki magamban. Volt mire büszkélkednünk a Korzón, a szépasszonyok, a barátok, az ismerősök előtt.

– Kisfiam – rótt meg apám, ha elblicceltem a köszönést, amiben igen nagy gyakorlatra tettem szert, hiszen egyszerűen elengedtem a kezét, oldalt léptem, mintha nem is tartoznánk össze, vagy lehulló gesz-

tenyek után futottam őszidőn. – Kisfiam – nézett rám szúrósan, haragosan –, akinek én köszönök, annak te is mondj egy csókolómat.
– Igen, de te mindenkiel megállsz beszélgetni – fakadtam ki, s ez igaz is volt.
– Ne sétáljunk tovább?
– Ne.
– Hova vigyelek?
– Csontokat nézni.
Erre édesapám szoktatott rá, amiért máig hálás vagyok neki. A csontok a szegedi Városi Múzeumban vártak ránk. Érde-

kes, borzongató, titokzatos világ volt ez, amit apám is szeretett nézni. Ráadásul tágra nyílt előttünk a kapu, obulust se fizettünk, hiszen sokszor szerelt itt villanyt édesapám, amiért ingyen léphettünk be a múzeum szentélyébe.
Otthagytuk a Korzót, Viháncolva mentem a Stefánia sétányt lezáró épülethez.
– Ilyen szép múzeum sehol nincs a világon – mondta édesapám s ebben nagyon sokáig igazat adtam neki.
A görög templomok mintájára hatalmas oszlopcsarnokkal ékeskedő múzeumépülethez gyönyörű lépcsősor vezet. Aki itt felmegy, tudja és érzi: templomba érkezik. A múzeum templomába. S mert a Város – az építkezéskor – bőkezűen áldozott, nekem máig a leg-szebb magyar vidéki múzeum volt és marad a szegedi. A

homlokán ez a felirat ékeskedik ma is: A KÖZMŰVELŐDÉSENEK Boldog voltam.
Hiszen tudtam, hogy mi vár rám. Ha beléptünk a kupolacsarnokba, jobb kéz felől avar kori sír fogadta a látogatót. „In situ”, ahogyan kiemelték ősi nyugvóhelyéről. Nos, még ilyen volt egy-kettő a tárlókban, s én ezekért léptem át erős szívdobogással a kaput.
Igen, ezeknek a csontvázaknak a látására igyekeztem sietve és ugrálva a múzeumba.
meg nem mondom, hogy miért. Én is kaptam egy kedveskedő „guruló” barackot.
Aztán vég nélküli beszédbe bonyolódtak, és én egyik lábamból a másikra álltam, mert halálosan untam a beszélgető felnőtteket. De, azt hiszem, minden gyerek így van ma is az érdektelen beszéddel.
Már alig vártam, hogy megszabaduljak a csontokhoz. Aztán kezelték. Köszöntünk. Szabadok voltunk.
– Tudod ki volt ez a bácsi? – kérdezte apám. S nem várta meg, míg kitalálom a mibenlétét, folytatta: – Móra Ferenc, majd te is a könyveiből tanulsz, ha iskolás leszel. Író is, meg múzeumigazgató is...
Hát ez nem ment a fejembe. Az írósról s az írókról fogalmam se volt.
– Te honnan ismered?
– Többször szereltem itt is, meg a lakásukon is.
Bevallom az írósgáttól nem voltam elképedve, nem is tudtam miféle dolog, de mint múzeumigazgató irigységem tárgya lett, hiszen itt dolgozik ebben a gyönyörű épületben, amit a köznyelv kultúrpalotának nevezett.
A következő ősszel Móra könyvéből kezdtem a tanulást: a Betűország virágoskertjéből, ami végigkísért a négy elemiben.
Még egy emlékem maradt. Édesanyámnak mondta apám, de megütötte fülemet az apám hozta hír:
– Meghalt Móra. – Aztán, miután úgy látta, magyarázat is kellene hozzá, nekem szánta a szavait: – Tudod, a múzeumigazgató...
Nos, az a 64 évvel ezelőtti találkozás csak később tudatosult bennem, ifjú íróként, amikor elhatároztam, könyvet írok róla. Amikor hozzákezdtem –

annak is majdnem negyven esztendeje –, apám azt mondta-kérdezte:
– De hiszen ismerted, találkoztunk, nem emlékszel? Emlékeztem. De fel kellett frissítenie az emlékeimet. Amikor elmondtam neki, hogy könyvet írok Móráról, fellelkesedett.
– Akkor majd elmesélem neked látogatásaimat, hogyan fogadtak engem a Boldogasszony sugárúti házukban. Tudod, a cseléddel mindig ebédet, vagy vacsorát adtak, de borravalót is kaptam ám! Te, milyen vendégsereg jart oda... Ha mindent elmesélek, megírod?
A könyvet 1959-ben írtam, az éppen tíz éve elhagyott szülővárosomnak ajánlva, s ásátó emberét, a helyettes kánt fagattam ki a gazdájáról, akit nem egy írásában Móra „a személyem körüli miniszter”-ként titulált. Nos, Kormány Jánost kérdeztem ki emlékeiről, az utókorak.
Igaz, ezen felháborodott édesapám.
– Hát nem engem kellett volna először meghallgatnod? Én senki vagyok?
– De János bácsi mindent közlő látott ám! Tudta még a titkokat is!
– A szépasszonyokról? Azokról mindenki tudott. De Móráné úgy tett, mintha semmit se tudna... Fiam... – s legyintett apám. Akkor érezte meg, hogy az író fia hátat fordított neki. Én meg akkor határoztam el, hogy édesapám szép emlékeit is könyvbe írom, ha nem is a Móráról szólókat.
S hogy miért most mesélek ezekről?
Mert össze akarom gereblyézni a múlt emlékeit.
Ha szertefutnak, már sose terehelhetem papírra őket.

